

ANGOL NYELV

Vizsgakatalógus
az állami érettségi vizsgához
a 2023/2024-es tanévben

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

VIZSGAKATALÓGUS **AZ ÁLLAMI ÉRETTSÉGI VIZSGÁHOZ** 2023/2024
ANGOL NYELV

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

TARTALOM

BEVEZETŐ	5
1. EMELT SZINTŰ VIZSGA	7
1.1. VIZSGATERÜLETEK	7
1.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK	7
1.2.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	7
1.2.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	8
1.2.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	9
1.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE	10
1.3.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	10
1.3.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	12
1.3.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	13
1.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA	14
1.4.1. A VIZSGA IDŐTARTAMA	14
1.4.2. A VIZSGA KÜLALAKJA ÉS MEGOLDÁSI MÓDJA	14
1.4.3. ESZKÖZÖK	15
1.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA	16
1.5.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	16
1.5.2. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	16
1.5.3. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	17
1.6. PÉLDAFELADATOK	22
1.6.1. ÖSSZEKÖTŐS PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	22
1.6.2. TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ PÉLDAFELADAT A HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	24
1.6.3. KOMBINÁLT TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ ÉS KIEGÉSZÍTÉNDŐ PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	26
1.6.4. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS SZAVAKKAL KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	28
1.6.5. ESSZÉ TÍPUSÚ PÉLDAFELADAT AZ ÍRÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	29
1.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA	30
1.7.1. FELKÉSZÜLÉS AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGRE	30
1.7.2. FELKÉSZÜLÉS A HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉGRE	31
1.7.3. FELKÉSZÜLÉS AZ ÍRÁS VIZSGAEGYSÉGRE	32
1.7.4. PÉLDA AZ ESSZÉ ÉRTÉKELÉSÉRE	38

2. ALAP SZÍNTŰ VIZSGA	42
2.1. VIZSGATERÜLETEK	42
2.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK	42
2.2.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	42
2.2.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	43
2.2.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	44
2.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE	45
2.3.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG	45
2.3.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG	47
2.3.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG	48
2.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA	49
2.4.1. A VIZSGA IDŐTARTAMA	49
2.4.2. A VIZSGA KÜLALAKJA ÉS MEGOLDÁSI MÓDJA	49
2.4.3. ESZKÖZÖK	50
2.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA	51
2.5.1. OLVASÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	51
2.5.2. ÍRÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	51
2.5.3. HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉG ÉRTÉKELÉSE	53
2.6. PÉLDAFELADATOK	54
2.6.1. ÖSSZEKÖTŐS PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	54
2.6.2. TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGŰ PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	55
2.6.3. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	57
2.6.4. KOMBINÁLT ÖSSZEKÖTŐS ÉS SZAVAKKAL KIEGÉSZÍTENDŐ PÉLDAFELADAT AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGBŐL	58
2.6.5. ÍROTT SZÖVEG ALKOTÁSA PÉLDAFELADAT ALAP SZINTEN	59
2.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA	60
2.7.1. FELKÉSZÜLÉS AZ OLVASÁS VIZSGAEGYSÉGRE	60
2.7.2. FELKÉSZÜLÉS AZ ÍRÁS VIZSGAEGYSÉGRE	61
2.7.3. PÉLDA ÍROTT SZÖVEG ÉRTÉKELÉSÉRE ALAP SZINTEN	64
2.7.4. FELKÉSZÜLÉS A HALLGATÁS VIZSGAEGYSÉGRE	66
3. KIEGÉSZÍTŐK	67
3.1. NYELVTANI SZERKEZETEK EMELT SZÍNTŰ VIZSGÁHOZ	67
3.2. NYELVTANI SZERKEZETEK ALAP SZÍNTŰ VIZSGÁHOZ	71

Megjegyzés:

A vizsgakatalógust és a vizsgaanyagokat Angol nyelvből a Horvát Nyelv- és Nyelvtudományi Intézet Horvát helyesírása szerint írták horvát nyelven (<http://www.ihjj.hr>, 2013)

BEVEZETŐ

Az állami érettségi vizsga vizsgakatalógusa Angol nyelvből a vizsga alapidokumentuma, amely leírja és elmagyarázza a vizsgázás és a tudásértékelés érvényes kritériumait és módjait emelt és alap szinten a 2023/2024-es tanévben. Összhangban az Angol nyelv tantárgyra vonatkozó kurrikulummal az általános iskolákban és a gimnáziumokban¹ (a szöveg további részében: tantárgyi kurrikulum), és mindenekelőtt, vizsgázók számára készült az állami érettségi vizsgára való felkészülés céljából.

Angol nyelvből állami érettségi vizsgát tenni lehet, mint kötelező vagy, mint választott tantárgyból. Kötelező vizsgaként Angol nyelvből a vizsgázó² emelt vagy alap szinten tesz vizsgát, választottként pedig emelt szinten.

Vizsgacélok

A tantárgyi kurrikulum szerint az angol nyelv tanulása és tanítása a tanulók motiválására és érdekeik fejlesztésére irányul a nyelv elsajátítása céljából, amely hozzájárul személyes és társadalmi fejlődésükhöz. A tanulók olyan nyelvi képességeket szereznek, amelyek számukra különböző helyzetekben lehetővé teszik a kommunikációt angol nyelven, és így az egész életen át tartó oktatás alapjaként elsajátítják az önálló tanuláshoz szükséges készségeket.

Ösztönzéssel a személyes potenciál aktiválására, a különböző tudásforrások önálló és kritikus felhasználására és hatékony tanulási stratégiák alkalmazására a tanulónak alapot nyújt saját tanulása önálló irányításához, és ez által a hatékony egész életen át tartó tanulásra is.³

Angol nyelvből az állami érettségi vizsga alapcélja ellenőrizni a nyelv önálló és pontos használatát a kommunikációs helyzetekben. Kiindulva abból a felismerésből, hogy a nyelv kommunikációs eszköz, a vizsga ellenőrzi a megértési, kifejezési és használati képességét a nyelvnek, mint rendszernek.

A emelt szintű vizsga Angol nyelvből összhangban van az általános, a klasszikus, a természettudományi-matematika és a természettudományi tagozatos gimnáziumok tantárgyi kurrikulumának eredménycéljaival 1-től a 4. osztályig (9. – 12. év tanulás)⁴.

Az alapszintű vizsga Angol nyelvből összhangban van az általános és a természettudományi-matematika tagozatos gimnáziumok tantárgyi kurrikulumának eredménycéljaival 1-től a 4. osztályig (1. – 4. év tanulás)⁵.

Némely négyéves szakközépiskolák programja és kurrikuluma különbözik a gimnáziumi programtól az általános és különleges szókincs nagyságában, a témafeldolgozás és az írásbeli

¹ NN, 7/ 19. (2019. 1. 22.) száma (Elektronikus forrás)

² A vizsgakatalógusban szereplő „vizsgázó” kifejezés magában foglalja a nemek közötti különbséget, és mind a vizsgázó nőkre, mind a vizsgázó férfiakra vonatkozik.

³ A tantárgyi kurrikulum A fejezete. A tantárgy célja és leírása [elektronikus forrás].

⁴ Az eddig lefolytatott állami érettségi vizsgák alapján és a tantárgyi kurrikulum eredménycéljai alapján becsléssel megállapításra került, hogy az emelt szintű vizsga megfelel a Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, B2 szintjének. (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors, © Council of Europe, February 2018.).

⁵ Az eddig lefolytatott állami érettségi vizsgák alapján és a tantárgyi kurrikulum eredménycéljai alapján becsléssel megállapításra került, hogy az alapszintű vizsga megfelel a Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, A2 szintjének+ ZEROJ kiegészítés (v. <https://rm.coe.int/16802fc1bf>)

vagy szóbeli kifejezőmód összetettségében. Ha a vizsgázó, aki az Angol nyelvet négyéves szakközépiskolák programja szerint tanulta, szeretné letenni az emelt szintű vizsgát, neki bővítenie kell megszerzett tudását a gimnáziumi program tartalmával, használva a kötelező irodalmat. A gimnáziumi program igényességében, azaz bizonyos nyelvi tartalmak (nyelvtani és lexikális szerkezetek) elsajátításában különbözik. Be kell vonni bizonyos további szövegtípusokat (cikket, beszámolókat stb.) is, és rendszeresen bővíteni kell az általános témákkal kapcsolatos szókinccset.

A *Kiegészítők* fejezetben meg vannak jelölve azok a nyelvtani szerkezetek, amelyeket a szakközépiskolából jövő vizsgázóknak kiegészítésként kell elsajátítaniuk ahhoz, hogy emelt szinten vizsgázhassanak és, hogy a vizsgát sikeresen letegyék. Az emelt és az alap szintű mintavizsgák példái a vizsgázónak betekintést nyújtanak a vizsgák tartalmi és formai különbségeibe ezeken a szinteken.

A vizsgázóktól az elvárt nyelvi kompetenciák emelt szinten rendszeres folyamatos gyakorlással és a kiegészítő tanórákon az ismeretek alkalmazásával és intenzív egyéni munkával sajátíthatók el.

A vizsgakatalógus három részre van felosztva. Az első két rész a szintekre vonatkozik, és hét fejezetet tartalmaz:

1. Vizsgaterületek
2. Oktatási eredménycélok
3. A vizsga felépítése
4. A vizsga technikai leírása
5. Az értékelés leírása
6. Példafeladatok
7. Felkészülés a vizsgára.

Az első és a második fejezet leírja, hogy miből áll a vizsga. Az első fejezetben ismertetésre kerülnek a vizsgaterületek, másodikban pedig a vizsgaterületekre vonatkozó oktatási eredménycélok⁶ illetve vizsgázó által elsajátítandó kulcs ismeretek és készségek.

A harmadik, a negyedik és az ötödik fejezet ismerteti a vizsgáztatás módját, a vizsga felépítését és formáját, a példafeladatokat, a szövegtípusokat, a kiinduló szövegekhez kapcsolódó feladatok számát, a feladatok és a vizsgaegységek megoldásának módját és értékelését, a vizsgaegységek részarányát és az írott szöveg értékelésének kritériumait. Leírja az értékelési pontskálákat és a magyarázatot azok alkalmazására.

A hatodik fejezet példafeladatokat mutat be részletes magyarázattal, a hetedik fejezetben pedig ismertetésre kerül, hogyan készülhetnek fel a vizsgázók a sikeres vizsgatételre.

A szintek áttekintése után következik a harmadik rész a *Kiegészítők*. Ebben a részben le vannak írva a nyelvi tartalmak mindegyik szintre.

⁶ A tantárgyi kurrikulumból átvett oktatási eredménycélokban nyelvi korrekciók készültek a horvát standard nyelv normáinak megfelelően.

1. EMELT SZINTŰ VIZSGA

1.1. VIZSGATERÜLETEK

A tantárgyi kurrikulum, amellyel ez a vizsgakatalógus összhangban van a következő tudásterületek szerint épült fel: *Kommunikációs nyelvi kompetencia*, *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és *Önállóság a nyelv elsajátításában*. Mindhárom tudásterület kiegyensúlyozott felépítését alkotja az Angol nyelv teljes tantárgyi kurrikulumának és azok az oktatási eredménycélok kiindulópontjai, amelyeknek az ellenőrzése Angol nyelvből az állami érettségi vizsgával történik.

Angol nyelvből az emelt szintű állami érettségi vizsgával történik a kommunikációs nyelvi kompetencia ellenőrzése az általános, klasszikus, természettudományi-matematika és természettudományi tagozatos gimnáziumra vonatkozó Angol nyelvi tantárgyi kurrikulum és program szerint és az angol nyelv tanulásának folytatására (tizenkét év) vonatkozó tantárgyi kurrikulum szerint három nyelvi tevékenységben, azaz alterületekben: olvasásban, hallgatásban és írásban. Ennek megfelelően Angol nyelvből az emelt szintű vizsga három vizsgaegységből áll: *Olvasás*, *Hallgatás* és *Írás*.

1.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK

Ebben a fejezetben mindegyik nyelvi tevékenységre le vannak írva az oktatási eredménycélok a *Kommunikációs nyelvi kompetencia* tantárgyi kurrikulum területéből. Az *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és *Önállóság a nyelv elsajátításában* tartományából az eredménycélok, amelyek a tantárgyi kurrikulum szerint a megtanult anyag értékelésére szolgálnak, értékelésük a vizsgában közvetett úton történik a *Kommunikációs nyelvi kompetencia* tartományból az eredménycélokon keresztül.

1.2.1. Olvasás vizsgaegység

A vizsgaegység célja a vizsgázó önálló olvasási képességének ellenőrzése különböző hiteles vagy kisebb mértékben átdolgozott írott szövegek megértésével, ismereteinek és készségeinek receptív szintű ellenőrzése.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- felmér egy hosszabb eredeti vagy átdolgozott szöveget hallgatáskor és olvasáskor (SŠ (1) EJ A.4.1.):
 - megmutatja, hogy érti az általános tematikájú szöveget
 - kritikusan méri fel a fő mondanivalót, a kulcsfontosságú és különleges információkat és az implicit üzeneteket a szövegben

7 Lásd a tantárgyi kurrikulum C fejezetét. A tantárgyi kurrikulum tartományának felépítése [elektronikus forrás].

- előrevetíti a tartalmat a szöveg felépítése alapján és felméri, hogyan hatnak az olvasóra a szöveg szerkezete és jellemzői, és hogyan szolgálják a szöveg célját
- egyszerű irodalmi szövegeket elemez (SŠ (1) EJ A.4.2.):
 - a tudása szintjéhez igazított egyszerű irodalmi szövegeket elemez.

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben ellenőrzik, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú írott szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből
- meghatározni a logikai és a bonyolultabb jelentések összefüggéseit a szövegben
- előrevetíteni a tartalmat a szöveg nyelvi szerkezete alapján.

A képviselt témák és nyelvi tartalmak a tantárgyi kurrikulumból lettek átvéve.

1.2.2. Hallgatás vizsgaegység

Ebben a vizsgaegységben ellenőrzik a vizsgázó készségeit az érthető standard nyelven kimondott szöveg globális, szelektív és részletes megértésében.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- felmér egy hosszabb eredeti vagy átdolgozott szöveget hallgatáskor és olvasáskor:
 - mutatja, hogy érti az általános tematikájú szöveget
 - kritikusan méri fel a fő mondanivalót, a kulcsfontosságú és különleges információkat és az implicit üzeneteket a szövegben
 - előrevetíti a tartalmat a szöveg felépítése alapján és felméri, hogyan hat az olvasóra a szöveg szerkezete és a jellemzői, és hogyan felelnek meg a szöveg céljának (SŠ (1) EJ A.4.1.).

Mi a követelmény?

Tekintettel felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben ellenőrzik, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú beszélt szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat

- következtetni az implicit üzenetből.

A képviselt témák és nyelvi tartalmak a tantárgyi tantervből lettek átvéve.

1.2.3. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység ellenőrzi a vizsgázó tudását és készségeit az írás produktív tevékenységében a kommunikációs helyzet adott szöveggörnyezetének és céljának megfelelően.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- nagyon összetett szerkezetű, különböző hosszúságú, stílusú és célú szöveget ír (SŠ (1) EJ A.4.5.):
 - megtervezi a szöveg szerkezetét és tartalmát
 - megfelelő kapcsolóelemeket és összetett nyelvi szerkezeteket használ
 - megfelelő hatás elérése érdekében helyesírási szabályokat és megfelelő stilisztikai eszközöket alkalmaz
 - szerkeszti, azaz javítja a saját szövegét.⁸

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben ellenőrzik, hogy képes-e a vizsgázó:

- szövegtípusnak megfelelően az adott témát a tartalmi meghatározások szerint kifejteni, megindokolni a nézőpontokat, és az érveket alátámasztani magyarázatokkal vagy példákkal
- szövegtípusnak megfelelően a mondatokat és bekezdéseket értelemszerűen és logikusan rendezni a szövegben és eközben használni a szokásos módokat és eszközöket a szöveg összekapcsolásra és strukturálásra
- helyesen használni az összetettebb nyelvtani szerkezeteket
- alkalmazni a megfelelő és helyesírás szerint hibátlan lexikai szerkezeteket.

⁸ A felsorolt oktatási eredménycélok megfelelnek a következtetés és összefüggő írásbeli teljesítmény, valamint a ZEROJ B2, 62. és 63., 115., 116. és 117. és 129. oldal. (Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.)

1.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE

Angol nyelvből az emelt szintű vizsga három vizsgaegységből áll: *Olvasás, Hallgatás és Írás*. Az alábbi szöveg részletesen leírja mindegyik vizsgaegység felépítését.

1.3.1. Olvasás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység öt feladatcsoportból áll, amelyek különböző írott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a beszélt és a beszélgető, a leíró, a tájékoztató és az elbeszélő szövegtípusok különböző formái, mint például a cikkek (riportok, kommentárok stb.), levelek, összefoglalók, rövidebb irodalmi vagy szakmai szövegek, önéletrajzi bemutatkozások, interjúk és hasonlók.

A szövegek hitelesek, eredetileg írták, átdolgozták vagy különféle forrásokból származnak, mint például újságok, magazinok, brosúrák, internet stb. Tematikailag közel állnak a tanulók életkorához, tapasztalataikhoz és érdeklődési körükhöz, és viszonylag ismert, különleges vagy elvont témákról beszélnek. Tartalmilag és szerkezetileg egyértelműek, különösen azok a szövegek, amelyek alapján a tanulók nyelvtani és lexikális kompetenciáját ellenőrzik. Nyelvi értelemben a leírt szintnek megfelelőek. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen 2350-től 2450-ig terjedő szót tartalmaznak.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 1. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál megtalálható, milyen típusú feladattal történik az ellenőrzés, milyen típusú kiinduló szövegen, és hány feladat kapcsolódik ezekhez a szövegekhez.

1. Táblázat Olvasás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEGTÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	összekötős feladat	nagyon rövid tematikus egységbe kapcsolt elbeszélő szövegek	12
2.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (négy felkínált válasz közül)	hosszú elbeszélő és tájékoztató szöveg	6
3.	meghatározni a logikai és bonyolultabb jelentések összefüggéseit a szövegben	kombinált összekötős és mondatokkal kiegészítendő feladat	hosszú leíró és tájékoztató szöveg	6
4.	előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált többszörös választási lehetőségű (négy felkínált válasz közül) és kiegészítendő feladat	közepesen hosszú elbeszélő és tájékoztató szöveg	8
5.	előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált összekötős és szavakkal kiegészítendő feladat	közepesen hosszú elbeszélő és tájékoztató szöveg	8

1.3.2. Hallgatás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység négy feladatcsoportból áll, amelyek különböző kimondott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a rövid és középhosszú beszélt és a beszélgető, leíró, tájékoztató és elbeszélő szövegtípusok különböző formái, mint például a beszélgetések és érvelések, riportok, előadások, összefoglalók, beszámolók, rövidebb irodalmi szövegek, önéletrajzi bemutatkozások, interjúk, hírek, tájékoztatások, üzenetek és hasonlóak.

A szövegek hitelesek, eredetileg írottak vagy átdolgozottak. Azokat, egy vagy több standard angol anyanyelvű személy mondja el. Tematikailag közel állnak a tanulók életkorához, ismert vagy viszonylag ismert, tényleges vagy elvont témákról beszélnek.

Nyelvi értelemben a leírt szintnek megfelelők. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen körülbelül 1850 szót tartalmaznak.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál le van írva, milyen típusú feladattal történik az ellenőrzés, milyen típusú kezdőszövegen, és hány feladat kapcsolódik ezekhez a szövegekhez.

A *Hallgatás vizsgaegység* a felépítését az 2. táblázat mutatja be.

2. Táblázat Hallgatás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEGTÍPUSOK	SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megállapítani a főbb gondolatokat, következtetni az implicit üzenetből	összekötős feladat	nagyon rövid beszélt szövegek	5
2.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid beszélt és beszélgető szövegek	8
3.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös összekötős feladat	közepesen hosszú szöveg	6
4.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	közepesen hosszú szöveg (előadás, bemutató, riport, interjú és hasonló)	6

1.3.3. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység egy esszé típusú feladatot tartalmaz.

A vizsgázónak **200-tól 250** szóig terjedő írott szöveget kell alkotni az adott témáról.

Az Írás vizsgaegységnek a felépítését a 3. táblázat mutatja be.

3. Táblázat Írás vizsgaegység felépítése

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSA	SZÖVEGTÍPUS	
<ul style="list-style-type: none"> a szövegtípusnak megfelelően kidolgozni az adott témát a tartalmi meghatározások szerint és megindokolni a nézőpontokat és alátámasztani az érveket magyarázatokkal vagy példákkal a szövegtípusnak megfelelően értelmesen és logikusan rendezni a mondatokat és a bekezdéseket a szövegben és eközben használni a szokásos módokat és eszközöket a szöveg összekötésére és strukturálásra alkalmazni a megfelelő és helyesírás szerint hibátlan lexikai szerkezeteket helyesen használni a bonyolultabb nyelvtani szerkezeteket 	elkészíteni egy hosszú és összetett írott szöveget (200-tól 250 szóig)	érvelő esszé (angolul <i>argumentative</i> vagy <i>for and against essay</i>)	1

1.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA

A vizsga technikai leírása alatt értendő a vizsga időtartama, a vizsga külalakja és megoldási módja, valamint a vizsga megoldásához az eszközök.

1.4.1. A vizsga időtartama

Az emelt szintű vizsga összesen **180 percig** tart.

Az *Olvasás* vizsgaegység megoldásához a tervezett idő **70 perc**.

A *Hallgatás* vizsgaegységre a tervezett idő közelítőleg **35 minuta** beleértve az 5 percet is a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon.

A vizsgát nem lehet letenni mindhárom, ha nem vizsgázik mindhárom vizsgaegységből.

Az *Írás* vizsgaegység megoldásához a tervezett idő **75 perc**.

A Vizsga menetét a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) hálózati oldalán fogják közzétenni.

1.4.2. A vizsga külalakja és megoldási módja

A vizsgázó megkapja a biztonsági zacskót, amelyben három vizsgakönyv van a hozzátartozó lapokkal.

Olvasás

A vizsgázó előveszi a megfelelő vizsgakönyvet és a hozzátartozó válaszadó lapot.

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Olvasás* vizsgaegység feladataiban a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

Hallgatás

A vizsgázó előveszi a megfelelő vizsgakönyvet és a hozzátartozó válaszadó lapot.

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatók a *Példafeladatok* fejezetben.

Az *Hallgatás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

A *Hallgatás* vizsgaegység lefolytatása:⁹

- Erre a vizsgaegységre a tervezett idő közelítőleg 35 perc beleértve az 5 percet is a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon.
- A szöveg hallgatása előtt rövid szünetek vannak a feladatcsoport olvasásához.
- Minden szöveget kétszer hallgatnak a vizsgázók.
- Amíg szöveget hallgatja a vizsgázó a vizsgakönyvben megjelöli a válaszokat, majd a végén 5 perce van arra, hogy a válaszadó lapon megjelölje a válaszait.

Írás

A vizsgázó előveszi a megfelelő vizsgakönyvet, amelyben a tisztázati lapok vannak, a vázlatlapot és a két értékelő lapot (1 és 2).

Az írás feladatban a vizsgázó használhatja a vázlatlapot, de azután az esszét olvashatóan kell leírnia a vizsgakönyvben lévő tisztázati lapra. A vázlatlap tartalmáért nem jár pont. A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal lesz értékelve.

Ha a vizsgázó a vizsga bármely részében hibát ejt, a hibás választ át kell húznia, zárójelbe tenni, leírni a pontos választ, és a pontos válasz mellé írni a nevének kezdőbetűit (kizárólag rövidített aláírást, nem teljes nevet és vezetéknévet).

1.4.3. Eszközök

A vizsga minden részének írása folyamán kizárólag kéken vagy feketén író golyóstoll használata megengedett és, amelyet nem lehet törölni, és nem megengedett korrektor és szótár használata.

⁹ Miután a vizsga helyiség vezetője a vizsgázónak felolvasta erre a vizsgaegységre vonatkozó utasítást, bekapcsolja a hanglejátszó készüléket és nem állítja le azt ennek a vizsgaegységnek a befejezéséig. A hangfelvétel tartalmazza az utasításokat is feladatok megoldásához, minden szükséges szünetet a feladatok elolvasásához a szöveg hallgatása előtt, a szövegeket az első és megismételt hallgatáshoz, valamint és az öt perces szünetet a válaszok megjelöléséhez a válaszadó lapon. A vizsgázónak ezért, figyelmesen kell hallgatnia az utasításokat a hangfelvételen.

1.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA

Az emelt szintű vizsgán összesen **85** pontot lehet elérni. Az elért pontok a vizsgaegységek mindegyikében meghatározott részarányt (1/3) képeznek a teljes eredményben.

A pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában a 4. táblázatban látható.

4. Táblázat Pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában

VIZSGAEGYSÉG	PONTOK SZÁMA	RÉSZARÁNY
Olvasás	40	1/3
Hallgatás	25	1/3
Írás	20	1/3
ÖSSZESEN	85	1

A pontokat skálával vagy súlyszámmal határozzák meg, azaz a pontok eltérő súlyt kapnak az összes pont összegében. A felsorolt részarányok szerint az *Olvasás* vizsgaegység 40 pontját úgy értékeli, mint a *Hallgatás* vizsgaegység 25 pontját vagy az *Írás* vizsgaegység 20 pontját.

A végeredményt a következő módon kell kiszámítani:

(elért pontszámok *Olvasás* / **40**

+ elért pontszámok *Hallgatás* / **25**

+ elért pontszámok *Írás* / **20**) * 85/3.

1.5.1. Olvasás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **40** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

1.5.2. Hallgatás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **25** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

1.5.3. Írás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Ezért a vizsgaegységért összesen 20 pont jár.

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 1/3

A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékeli.

Az esszé értékelése a négy alapkritériumot tartalmazó **skála** szerint történik.

1. *Feladat teljesítése*
2. *Koherencia és kohézió*
3. *Szókincs*
4. *Nyelvtan*

Az állami érettségi vizsgán az esszé értékelésének kritériumait és elemeit a ZEROJ szemléltető skáláiból származtatták és átdolgozták beszámolók és fogalmazások értékelésére, témák kifejtésére, következetességre és összekapcsoltságra, szókincs terjedelmére és szóhasználati képességre, valamint nyelvtani helyességre.¹⁰

Feladat teljesítése

A *Feladat teljesítése* kritérium két fő elemre vonatkozik:

- **Adott téma kifejtése**

Az első elem a megadott tartalmi kritériumok és az esszé formájának kidolgozására vonatkozik, bevezetéssel, tárgyalással és befejezéssel.

- **Érvelés**

A második elem arra vonatkozik, hogy a nézőpontokat érvekkel megindokolták-e, és magyarázatokkal vagy példákkal alátámasztották-e.

Koherencia és kohézió

A *koherencia* erre a kérdésre vonatkozik:

- Milyen könnyedséggel lehet követni a vizsgázó gondolatait?

A *kohézió* ezekre a kérdésre vonatkozik:

- Mennyire használja a vizsgázó a strukturált bekezdésre vonatkozó szabályokat gondolatainak szervezett előadása céljából?
- Mennyire és hogy használja a vizsgázó a kohéziós eszközöket¹¹ gondolatainak összekapcsolására?

¹⁰ lásd ZEROJ, Közös Európai Referenciakeret a nyelvekre: tanulás, tanítás, értékelés, (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.), 63., 115., 116. és 117. és 129. oldal.

¹¹ A kohéziós eszközök olyan nyelvtani és szemantikai eszközök, amelyek a mondatokat, azaz a szövegen belüli állításokat kapcsolják össze (pl. névmások, igeidők, lexikai hivatkozások, mondat szerkezetek ismétlése, összehasonlítás, mondatösszekötők, kötőszavak stb.).

Szókincs

A Szókincs kritérium két fő elemre vonatkozik:

- **Tartomány**

Milyen nagy a szókincse? Milyen mértékben ismételi a vizsgázó ugyanazokat a szavakat és kifejezéseket?

- **Pontosság**

Milyen mértékben befolyásolja a hibás használat és/vagy helyesírás a szövegértést?

Nyelvtan

A Nyelvtan kritérium két fő elemre vonatkozik:

- **Tartomány**

Használ-e a vizsgázó különféle nyelvtani szerkezetet, vagy nagyon egyszerű szerkezetek használatára támaszkodik?

- **Pontosság**

Milyen mértékben befolyásolja a hibák használata/alakja a szövegértést?

Az említett kritériumokat részletesen leírja a leírások sorozata.

Az emelt szintű írott szöveg értékelési skálája az 5. táblázatban látható.

5. Táblázat Az emelt szintű írott szöveg értékelési skálája

PONTSZÁMOK	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
5	<ul style="list-style-type: none"> Mind a négy tartalmi meghatározás (bevezetés, két oldal tárgyalás és befejezés) viszonylag, egyformán kifejtett. Az nézőpontok következetesen megindokoltak és alátámasztottak. 	<ul style="list-style-type: none"> Világos a gondolatmenet. A bekezdések hatékonyan strukturáltak és hatékony a kohéziós eszközök alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> Széleskörű szókincs a feladat teljesítéséhez. Megjelennek kisebb hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban, de nincsenek hatással a nyelv könnyű megértésére. 	<ul style="list-style-type: none"> Széleskörű szerkezetek a feladat teljesítéséhez. Megjelennek kisebb hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban, de nincsenek hatással a nyelv könnyű megértésére.
4	<ul style="list-style-type: none"> Minden tartalmi meghatározó kidolgozott, de nem egyformán (a bevezetés vagy a befejezés nem teljes). Az nézőpontok többnyire jól indokoltak és alátámasztottak. 	<ul style="list-style-type: none"> A gondolatmenet többnyire világos. A bekezdések jól strukturáltak és jó a kohéziós eszközök használata. 	<ul style="list-style-type: none"> Nagyon jó szókincs a feladat teljesítéséhez. Kisebb hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban, de nincsenek hatással a szöveg könnyű megértésére. 	<ul style="list-style-type: none"> Jól megválasztott szerkezetek a feladat teljesítéséhez. Megjelennek hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban, de nincsenek hatással a szöveg könnyű megértésére.
3	<ul style="list-style-type: none"> Egy tartalmi meghatározás (bevezetés vagy befejezés vagy a tárgyalás egyik oldala) nem eléggé kifejtett (vagy a bevezetés is és a befejezés is nem teljes). A nézőpontok elegendően indokoltak és alátámasztottak vagy az esszé helyenként nem kötődik a témához. 	<ul style="list-style-type: none"> Néha a gondolatmenet nem világos. Elegendő a bekezdések strukturálása és kielégítő a kohéziós eszközök használata. 	<ul style="list-style-type: none"> Jó a tartomány a feladat teljesítéséhez. A hibák használatban/ alakban/ helyesírásban néha hatással vannak a könnyű megértésre. 	<ul style="list-style-type: none"> Általában támaszkodik az egyszerű szerkezetekre. A hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban néha hatással vannak a szöveg könnyű megértésére.

PONTSZÁMOK	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
2	<ul style="list-style-type: none"> Két tartalmi meghatározás (bevezetés és befejezés) nem került kifejtésre, vagy egy tartalmi meghatározás nem került kifejtésre, a másik pedig nem teljes. Az nézőpontok nem eléggé indokoltak és alátámasztottak vagy az esszé több helyen nem kötődik a témához. Nem megfelelő a szöveg alakja. A feladat teljesítésének értékelése néha megnehezül a nyelvi hibák miatt. 	<ul style="list-style-type: none"> Gyakran nem világos a gondolatmenet. Korlátozott a bekezdések strukturálása és korlátozott a kohéziós eszközök alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> Elegendő tartomány a feladat teljesítéséhez. A hibák használatban/ alakban/ helyesírásban néha nehézségeket okoznak a szöveg megértésében. 	<ul style="list-style-type: none"> Gyakran támaszkodik az egyszerű szerkezetek használatára. A hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban néha nehézségeket okoznak a szöveg megértésében.
1	<ul style="list-style-type: none"> Az esszé három tartalmi meghatározása nincs kidolgozva: például a bevezetés, a befejezés és a tárgyalás egyik oldala vagy lényegében nem kötődik a témához. A nézőpontok bemutatása nem világos, nincsen magyarázat vagy alátámasztás, vagy az esszé több helyen nem kötődik a témához. A feladat teljesítésének értékelése gyakran lehetetlen a nyelvi hibák miatt. 	<ul style="list-style-type: none"> Lényegében nem világos a gondolatmenet. Hiányzik a bekezdések strukturálása és nem elegendő a kohéziós eszközök alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> A tartomány nem elegendő a feladat teljesítéséhez. A hibák használatban/ alakban/ helyesírásban gyakran lehetetlenné teszik a szöveg megértését. 	<ul style="list-style-type: none"> A tartomány nagyon korlátozott. A hibák a használatban/ alakban/ helyesírásban gyakran lehetetlenné teszik a szöveg megértését.

PONTSZÁMOK	FELADAT TELJESÍTÉSE	KOHERENCIA ÉS KOHÉZIÓ	SZÓKINC	NYELVTAN
0	<ul style="list-style-type: none"> Egy tartalmi meghatározásnál kevesebb van kidolgozva. A szöveg tartalma egyik részében sem vonatkozik a megadott feladatra (az esszé nem kötődik a témához). A szöveg lényegében érthetetlen. A szöveg 70 szónál kevesebbet tartalmaz. 			

Megjegyzések

Ha egy adott kritériumon belül a leírók (*Feladat teljesítése, Koherencia és kohézió, Szókincs és Nyelvtan*) eltérő szinten vannak, akkor alacsonyabb szintet alkalmazunk, például ha a szókincs tartománya 5 pontot érdemel, a szókincs pontossága pedig 4 pontot, akkor a szöveg 4 pontot kap a Szókincs kritériumra.

A szöveg, amely két (2) pontot kapott a *Feladat teljesítése* kritériumra, nem kaphat négyenél több pontot mindegyikre a többi kritérium közül.

A szöveg, amely egy (1) pontot kapott a *Feladat teljesítése* kritériumra a nem megfelelő terjedelem miatt, nem kaphat három (3) pontnál többet mindegyikre a többi kritérium közül.

A szöveg, amely egy (1) pontot kapott a *Feladat teljesítése* a nem kidolgozott tartalmi meghatározások, nem indokolt nézőpontok miatt vagy, mert gyakran nehezen érthető, nem kaphat egy (1) pontnál többet mindegyikre a többi kritérium közül.

A szöveg, amely nulla (0) pontot kapott a *Feladat teljesítése* kritériumra a nem elegendő hossza miatt, nem kaphat egyenél (1) több pontot mindegyikre a többi kritérium közül.

A szöveg, amely nulla (0) pontot kapott a *Feladat teljesítése* kritériumra azért, mert nem kötődik a témához, mert érthetetlen stb. nem kaphat nullánál (0) több pontot mindegyikre a többi kritérium közül.

Szavak számlálása

A szó alatt értjük a szöveg szóközzel elválasztott minden különálló elemét.

A rövidítések (pl. *I'm, isn't*) egy szónak számítanak.

Nem számítanak bele az ismétlésben, felsorolásban és töredékekben szereplő szavak, amelyek nem vonatkoznak a feladatra.

A nem megfelelő hosszúságú szövegekre a *Feladat teljesítése* kritérium alapján pontok lesznek a levonva a következő módon:

– 1 pont 170 – 199 szóra

– 2 pont 140 – 169 szóra

– 3 pont 110 – 139 szóra

– 4 pont 70 – 109 szóra

A *Feladat teljesítése* kritérium minimális pontszáma nulla (0).

A 70 szónál rövidebb szöveg nulla (0) pontot kap, és a többi kritérium alapján nem lesz értékelve.

A szöveg tartalmazhat 250 szónál többet az adott témáról, de azokért nem jár plusz pont.

1.6. PÉLDAFELADATOK

Ebben a fejezetben vannak az *Olvasás (Reading Paper)*, *Hallgatás (Listening Paper)* és *Írás (Writing Paper)* vizsgaegységekhez tartozó példafeladatok.¹² Mindegyik példafeladathoz le van írva az utasítás, a pontos válasz, a vizsgált eredménycél és az értékelés módja.

1.6.1. Összekötős példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 1

Questions 1–12

You are going to read an article in which people talk about the sports instructors they knew. For each question (1–12), choose one person from A–F. Mark your answer on the answer sheet. There is an example at the beginning (0→A).

Sports Instructors

Most of us had sports instructors at school. Can you remember them? We asked some people to tell us their memories of their sports instructors.

A ALAN

Mr Evans, the rugby teacher, was a former member of the military. He was an extremely fit person and demanded exactly the same of everyone who was in the team. Our training sessions were a total nightmare, as he would push us to the limit. It was a really punishing schedule. Nevertheless, all the effort eventually paid off. We went from being completely rubbish to being one of the top teams in the area, which demonstrates what an effective coach he was.

B BELLA

Mrs Campbell was near retirement age. Not only that, but she also had a bad leg which made her walk rather awkwardly. We thought it was hilarious when we found out that she was going to be our squash teacher. However, she was a truly amazing person. Her example inspired me to study to become a physical education teacher. I remember that she always used to bring fruit for us to eat after matches, which was a nice touch.

C CHRIS

I will always remember my old handball coach at primary school. He had us playing systems that nobody else had used for decades and our physical workouts always left us short on stamina. It was no wonder that we got thrashed every week. Some of the kids' parents used to get really angry with him. Sometimes he would make small alterations in response to their criticisms, but it would never last for long. Amazingly, he even had a coaching certificate.

D DORA

I played quite a bit of sport when I was a kid. One of the things that I used to do was table tennis training. My trainer was absolutely brilliant at showing us how to play all the various shots. It was from her that I learnt all about the vital role played by nutrition in sport. She wanted me to turn professional. She said that she thought I could go far in the sport. However, Mum, who had the final say, insisted I went to university to study medicine.

¹² Az egyes vizsgaegységek példafeladatai és speciális részei megtekinthetők a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja hálózati oldalain a *Provedeni ispiti* és az *Ispitni katalogi za državnu maturu 2022/2023* linken.

E ED	F FLORENCE
<p>Our basketball coach had a really big job on his hands, because at our school basketball was definitely a minority sport. He was influenced by foreign trainers in his thinking and liked to try out the latest strategies. One of the most interesting things about him was that he expected us to get good marks in our school studies too. If we didn't, we would be off the team. This is because he wanted us to make the greatest possible progress not only as players but also as individuals.</p>	<p>The hockey trainer was desperate to win at all costs. She would get mad and yell at us if we didn't, which admittedly, wasn't that often. She treated us as if we were soldiers and she was the commanding officer. It wasn't what we had expected. Sometimes, we even had to stay behind and pick up litter if we had lost a match. At one point, her unpopularity was so great that some of the players threatened to report her to the principal. She calmed down a bit after that.</p>
<p>Which person talks about a sports instructor who... 0 used to be in the armed forces? 1 taught them about eating healthily? 2 had poor results? 3 would punish players for defeats? 4 was better than expected? 5 thought subject grades were equally important? 6 emphasised physical condition? 7 taught a sport where it wasn't popular? 8 used out-of-date tactics? 9 had an influence on their career? 10 was good at demonstrating what to do? 11 was forced to change their approach by the players? 12 brought about a dramatic improvement in results?</p>	

PONTOS VÁLASZOK: 0 A, 1 D, 2 C, 3 F, 4 B, 5 E, 6 A, 7 E, 8 C, 9 B, 10 D, 11 F, 12 A

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetekből

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 12 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.2. Többszörös választási lehetőségű példafeladat a Hallgatás vizsgaegységből¹³

Task 2

Questions 6–13

You will hear people talking in eight situations. For each question (6–13), choose the correct answer (A, B or C). You will hear each recording twice.

6 You hear a woman talking about a film she saw. What does she say about it?

- A** It is original.
- B** It is a comedy.
- C** It is moving.

7 You hear a student talking about exam preparation. According to the student, preparation is important

- A** to learn lessons.
- B** to reduce pressure.
- C** to avoid disappointment.

8 You hear a woman talking about her shyness. She overcame it

- A** by becoming less self-conscious.
- B** by having a boyfriend.
- C** by learning to like herself.

9 You hear two people talking. What is the main topic of their discussion?

- A** Oil reserves.
- B** Food production.
- C** The growing population.

10 You hear a man talking about his summer job. Why does he do it?

- A** To be in the countryside.
- B** To earn money.
- C** To socialize.

11 You overhear two friends talking in a shopping mall. Where do they go?

- A** To a shoe shop.
- B** To a furniture store.
- C** To a café.

12 You hear a man talking about running a marathon. He gave up because

- A** he didn't have the strength to continue.
- B** he suffered an injury.
- C** he had run far enough.

13 Ehhez a feladathoz tartozó szövegek megtalálhatók a Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja hálózati oldalon, a hangfelvételen Track 4 ispita Engleski jezik (viša razina) provedenoga u školskoj godini 2011./2012. u ljetnome roku linken.

13 You hear a woman talking about what she did last night. She says she went to

- A** a club.
- B** a restaurant.
- C** a bar.

PONTOS VÁLASZOK: 6 C, 7 B, 8 A, 9 A, 10 C, 11 C, 12 A, 13 B

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.3. Kombinált többszörös választási lehetőségű és kiegészítendő példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 4

Questions 25–32

Read the text below.

For each question (25–32), choose the answer (A, B, C or D) that best completes the sentence.

Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0 → A).

Columbo – a TV series

When you first saw him, Lieutenant Columbo looked like a vagabond that had just come (0) ____ the street. With his rumpled raincoat, (25) ____ disarmingly polite homicide detective seemed to chomp on the same short cigar on a daily basis. His hair was always messy and his facial expression a mix of curiosity and contempt. (26) ____, beneath this faintly comical exterior was probably the most dogged investigator in the Los Angeles Police Department.

Columbo was often (27) ____ on to investigate high profile murders that involved the rich and famous. At first, cunning murderers were often amused by him, distracted by his mannerisms and apparent air of confusion, which let their defence down. His trademark was to tell them that he was done with his investigation, then he (28) ____ move towards the door, turn back and say, “Oh, just one last question”. And you can bet that’s the question they were sure he wouldn’t (29) _____. In one moment, they go from being certain they’ll (30) ____ away with their crime to knowing they’ve been caught!

Lieutenant Columbo’s wife (31) ____ a very important role but she was never seen. Columbo was always talking about things his wife (32) ____ told him or what little chore she wanted him to do on his way home.

0

A off

B on

C of

D from

25

A so

B such

C these

D this

26

A However

B Indeed

C Furthermore

D Despite

27

- A** put
- B** asked
- C** called
- D** told

28

- A** should
- B** would
- C** could
- D** will

29

- A** be asking
- B** have been asking
- C** be asked
- D** have been asked

30

- A** go
- B** come
- C** turn
- D** get

31

- A** did
- B** acted
- C** played
- D** made

32

- A** had
- B** has
- C** have
- D** having

PONTOS VÁLASZOK: 0 A, 25 D, 26 A, 27 C, 28 B, 29 A, 30 D, 31 C, 32 A

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.4. Kombinált összekötős és szavakkal kiegészítendő példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 5

Questions 33–40

Read the text below.

For each question (33–40) choose the answer (A–M) that best completes the sentence.

There are **five** options that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→N).

Multi-tasking

Your computer screen shows you have eight different websites open, along (0) ____ two email accounts, three documents, a spreadsheet and one social networking site. You seem to be working on at (33) ____ five different things and just as you get into one of them, you get an email. And you move onto that one instead. And it's not just (34) ____ work where the trend for multi-tasking is increasing.

On average, people do this (35) ____ two hours each day. Doing two things at once makes us feel as (36) ____ we're somehow saving time. Yet there's still a nagging feeling that finishing one job before starting another might be more efficient. We are led to believe that trying to juggle too much at the same time means we don't pay (37) ____ attention to each task.

Multi-tasking is hardest when the tasks are similar (38) ____ each other, but a bit easier if they are different. Chatting on the phone and writing an email is difficult because they both involve similar thinking processes in (39) ____ to generate meaningful sentences. Talking while playing the piano isn't as hard. The intriguing thing about multi-tasking is that although it can increase our cognitive load, many of (40) ____ still can't resist working in this way. So multi-tasking may have its downsides, but it isn't always bad.

- A at
- B enough
- C for
- D in
- E least
- F of
- G order
- H though
- I to
- J too
- K us
- L each
- M you
- N with

PONTOS VÁLASZOK: 0 N, 33 E, 34 A, 35 C, 36 H, 37 B, 38 I, 39 G, 40 K

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 8 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

1.6.5. Esszé típusú példafeladat az Írás vizsgaegységből

Példafeladat érvelő esszére két adott nézőponttal:

Write an essay of **200–250** words.
Your essay must have an introduction, body and conclusion.
Some think computer technology offers many new solutions for schools. Others think it just creates new problems.
Discuss both these views and give your own opinion.

Példafeladat érvelő esszére egy adott nézőponttal:

Write an essay of **200–250** words.
Your essay must have an introduction, body and conclusion.
Some people say that shopping online is far more practical than shopping in stores.
Discuss arguments for and against this view and give your own opinion.

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: megfelelően kifejtteni az adott témát a tartalmi meghatározások szerint, indokolni a nézőpontokat és alátámasztani az érveket magyarázatokkal vagy példákkal; a szövegtípusnak megfelelően a mondatokat, bekezdéseket értelmesen és logikusan rendszerezni a szövegben, és eközben a szokásos módon használni az eszközöket a szöveg összekapcsolására és strukturálására; megfelelő és helyesírás szerint helyes lexikai szerkezeteket használni; helyesen használni az összetettebb nyelvtani szerkezeteket.

ÉRTÉKELES: az emelt szinten írott szöveg értékelési skálája szerint¹⁴ összesen 20 pont

¹⁴ lásd az 5. táblázatot és az 1.7.4. Példa az esszé értékelésére fejezetet

1.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA

Ahhoz, hogy sikeresen felkészüljnek az állami érettségi vizsgára Angol nyelvből, a vizsgázóknak alaposan át kell tanulmányozniuk a vizsgakatalógust arra az iskolaévre, amelyben vizsgázni fognak.

A tanárok számára megjegyezzük, hogy a vizsgázók felkészítése a vizsgára nem tér el lényegesen a mindennapi tanítástól. Az oktatási módszerek, amelyeket a tanár a mindennapi tanítási folyamatban alkalmaz, a vizsgázók vizsgára való felkészítése során is alkalmazhatók. Meg kell találni a megfelelő kapcsolatot a vizsgafeladatok tanítása és gyakorlása között. A hangsúlynak mindenképpen a tanításon kellene lennie, és nem pedig kizárólag a vizsgára való felkészülésen.

Angol nyelvből az állami érettségi vizsgára való felkészüléshez az irodalom azok a tankönyvek és kézikönyvek, amelyeket a Horvát Köztársaság Tudományos és Oktatási Minisztériuma előírt és jóváhagyott.

Az állami érettségi vizsga letételének módját, valamint a tanulói köteleességszegés esetén alkalmazott intézkedéseket előírják az állami érettségiről szóló rendeletek (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126 /21 és 19/23).

1.7.1. Felkészülés az Olvasás vizsgaegységre

A vizsgázó felkészülése az *Olvasás* vizsgaegységre néhány fontos alapelvre épül e terület sikeres oktatásához. A tanulóknál ki kell alakítani az olvasási szokást, és arra kell őket ösztönözni, hogy minél többször és minél gyakrabban olvassanak el különféle típusú szövegeket. Arra is ösztönözni kell őket, hogy a szöveg tartalmára összpontosítsanak. A szöveg jelentése és üzenete éppen olyan fontos, mint a szövegben található nyelvi tartalmak. Az olvasás sikerének fontos tényezője az előrelátási képesség fejlesztése. A szövegre pillantás (szöveg címe, alcíme, kinézete) lehetővé teszi a vizsgázók számára, hogy megértsék, miről van szó, még mielőtt elkezdenék olvasni a szöveget.

A tanítási folyamat során a vizsgázóknak általában sok lehetőségük van az olvasás gyakorlására. A vizsgázók gyakran kapnak olyan feladatot, hogy önállóan olvassanak otthon. A vizsgázóktól az elvárás az, hogy megoldják az adott gyakorlatokat, de a tanítási folyamatban előre meg kell tervezni azt az időt, amely során az *Olvasás* vizsgaegységre jellemző készségeket gyakorolnák. A vizsgázókat mindenekelőtt meg kell ismertetni a vizsga feladattípusaival és az ilyen típusú feladatok sikeres megoldásának eljárásaival. A vizsgázóknak különösen gyakorolniuk kell az ismeretlen szavak megértését szövegkörnyezet, szóalkotás (pl. elő- és utótag) és hasonlók segítségével. A szöveg elrendezésének és szerkezetének ismerete (bekezdésekre bontás, koherencia és kohézió elemei, bekezdések szerkezete) is segíti a vizsgázókat a szöveg megértésében.

A többszörös választási lehetőségű feladatok sikeres megoldása érdekében a vizsgázóknak egy adott válasz kiválasztása után a szövegben meg kell találniuk a megfelelő érveket.

Az összekötős feladatok sikeres megoldása érdekében a vizsgázóknak figyelmesen el kell olvasni a címszavakat (*prompts*), és keresni kulcsszavakat vagy kifejezéseket a szövegben/szövegekben, amelyek összekötik a címszavakat a szöveggel/szövegekkel.

Az *Olvasás* vizsgaegységben a sikerességhez nem szükséges megérteni minden szót és nyelvtani szerkezetet. Meg kell érteni a kulcsszavakat, és el kell különíteni a fontos információkat a kevésbé fontosaktól.

Fel kell hívni a vizsgázók figyelmét a megfelelő időbeosztására is az egyes feladatok megoldásánál. Semmikép sem lenne szabad előfordulnia annak, hogy a vizsgázóknak ne legyen elég idejük az összes feladat megoldására, mert túl sok időt töltöttek egyetlen feladat megoldásával.

Hogyan lehet sikeres az olvasási feladatok megoldásában?

Tanács a vizsgázóknak:

- figyelmesen elolvasni mindegyik feladatokhoz tartozó utasítást
- figyelmesen elolvasni a szöveget/szövegeket és a kérdéseket az adott feladatban
- megfelelő stratégiát alkalmazni egy adott típusú feladathoz
- megoldani azokat a feladatokat, amelyeket az első olvasás során nem oldottak meg
- figyelmesen megjelölni a válaszokat lapon.

1.7.2. Felkészülés a Hallgatás vizsgaegységre

A vizsgázó felkészülése az *Hallgatás* vizsgaegységre néhány fontos alapelvre épül e terület sikeres oktatásához. A vizsgázóknak az osztályban minél többször és minél gyakrabban kell gyakorolniuk a hallgatási feladatokat. Fontos, ösztönözni és irányítani a vizsgázókat, hogy a feladatokra megfelelően felkészüljenek, valamint tudatosítani náluk a hangfelvételek újra hallgatásának hasznosságát.

Ugyanúgy, rendkívül fontos a vizsgázó önbizalmának kialakítása a kezdetektől fogva.

Ezt mindenekelőtt úgy lehet elérni, hogy a vizsgázókat tájékoztatják arról, hogy mi az elvárás tőlük a *Hallgatás* vizsgaegységben (Mi a követelmény?¹⁵), valamint arról, hogy milyen feladattípusokkal vizsgálják a hallgatással történő szövegértést¹⁶.

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy a feladatok megoldása előtt arra, hogy figyelmesen olvassák el az utasításokat. Figyelmeztetni kell őket arra is, hogy az utasítások elolvasására szánt idő rendkívül fontos a feladatok sikeres megoldásához. Az utasítások alapvető információkat tartalmaznak a témáról, amelyet a résztvevők hallgatni fognak, és mit várnak el tőlük az adott feladatban.

A vizsgázókat mindenképpen emlékeztetni kell arra, hogy nem szükséges minden szót megérteni hallgatás közben. A vizsgázóknak csak azokra az információkra kell figyelniük, amelyek a megértéshez kulcsfontosságúak.

Hogyan lehet sikeres a hallgatás feladatok megoldásában?

Tanács a vizsgázóknak:

- figyelmesen olvassák el az utasításokat, a kérdéseket és a felkínált válaszokat mindegyik feladatokhoz

¹⁵ lásd az Oktatási eredmények fejezetet

¹⁶ lásd A vizsga felépítése fejezetet

- a második hallgatás során oldják meg azokat a feladatokat, amelyeket az első hallgatás során nem oldottak meg
- a válaszokat figyelmesen jelölik meg a válaszdó lapon.

1.7.3. Felkészülés az Írás vizsgaegységre

A vizsgázók felkészítése az *Írás* vizsgaegységre néhány fontos alapelvre épül, amelyek fontosak e terület sikeres oktatásához. A vizsgázóknak ki kell alakítaniuk az írás szokását, azaz minél többször és gyakrabban gyakorolják a különböző típusú szövegek írását. Minden feladat után fontos visszajelzést adni a vizsgázóknak a munkájuk sikerességéről, és így elvégezni a tanulást segítő értékelést. Tekintettel arra, hogy a visszajelzés nagyon megterhelő és időigényes feladat, mindenképpen mérlegelni kell a rendkívül hatékonyak bizonyult vizsgázók egymás közötti visszajelzésének (értékelés mint tanulás) lehetőségét. A vizsgázóknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a feladat elolvasására és elemzésére. A feladat egy részének nem teljesítése jelentősen csökkentheti a vizsgázó sikerességét az *Írás* vizsgaegységben.

Az *Írás* vizsgaegységben való sikerességhez hozzátartozik a szövegtípusok konvencióinak ismerete is, pl. különböző típusú esszék, levelek, beszámolók és hasonlóak. A vizsgázók megismerkedhetnek a szövegtípusok alapvető jellemzőivel példák (modellek) leírásával és elemzésével.

Nagyon sok vizsgázónak szüksége van segítségre írott szövegének megtervezésében, mert gyakran nincsenek meggyőződve a tervezés célszerűségéről. A vizsgázókat tájékoztatni kell a tervezés és a feladat sikeres teljesítése közötti összefüggésről. Néhány példa elemzése nagyon sikeresen tisztázza ezt az összefüggést.

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy az írott szöveg végleges változatának benyújtása előtt szükség van az ellenőrzésre és az esetleges javításokra. A párban végzett munka és az írott szöveg kölcsönös kommentálása (az értékelés, mint tanulás) a gyakorlás során nagyon hatékony módszernek bizonyult. Célszerű korlátozni a vizsgázók feladatmegoldási idejét. A helyes időbeosztás az *Írás* vizsgaegység sikerének egyik kulcstényezője.

Hogyan lehet sikeres az írás feladatban?

Tanács a vizsgázóknak:

- feladat teljesítéséhez tartozó utasítás figyelmes elolvasása
- adott témáról való gondolkodás és gondolatok rögzítése
- gondolatok rendezése és vázlat írása címszavakban
- teljes szöveg írása adott témáról
- szöveg olvasása és ellenőrzése, hogy a feladat teljes mértékben teljesített-e
- a szöveg újraolvasása és a többi kritérium teljesülésének ellenőrzése a pontozási skála szerint.

A vizsga előtt

1. Tanulmányozza a pontozási skálát.

- Az 5. táblázatban lévő skála mutatja, hogyan történik az értékelés esszében.
- A skálának négy kritériuma van: *Feladat teljesítése*, *Koherencia és kohézió*, *Szókincs és Nyelvtan*.
- Tanulmányozza a pontozási skála magyarázatait, hogy tudja, mit kell tennie.

Szükséges:

- kidolgozni négy tartalmi meghatározót: megírni a bevezetést, a tárgyalást (kettő különböző nézőponttal vagy egy nézőpont előnyeivel és hátrányaival) és a befejezést (lásd a *Feladat teljesítése* kritériumot)
- a tárgyalásban megindokolni a nézőpontokat, és példákkal alátámasztani az érveket (lásd a *Feladat teljesítése* kritériumot)
- a gondolatait egy könnyen követhető logikai sorrendbe rendezni (lásd a *Koherencia és Kohézió* kritériumot)
- összekötni a gondolatait, hogy az olvasó könnyebben kövesse azokat (lásd a *Koherencia és Kohézió* kritériumot)
- felosztani a tárgyalást megfelelő bekezdésekre (lásd a *Koherencia és Kohézió* kritériumot)
- megfelelő szókincsot használni gondolatainak kifejezésére (lásd a *Szókincs* kritériumot)
- megfelelő nyelvtani szerkezeteket használni (lásd a *Nyelvtan* kritériumot).

2. Tanulmányozza a feladatot próbavizsgán és a lefolytatott vizsgákon.

A próbavizsgát és a lefolytatott állami érettségi vizsgákat Angol nyelvből megtalálja a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) hálózati oldalán.

A. Az utasításokban le van írva: **Write an essay**.

Írjon bevezetést, tárgyalást és befejezést. **Ne írjon** egy hosszú bekezdést, bevezetés és befejezés nélkül. Abban az esetben az esszé nem kaphat többet két (2) pontnál a *Feladat teljesítése* kritériumra, és négy (4) pontnál sem többet a megmaradt kritériumok mindegyikért (*Koherencia és kohézió*, *Szókincs és Nyelvtan*). Ha nem ír bevezetést vagy befejezést, az esszé nem kaphat háromnál (3) több pontot a *Feladat teljesítése* kritériumra.

B. Az utasításokban le van írva: **Write an essay of 200-250 words**.

Ne írjon kevesebb szót, mert pontokat veszít a *Feladat teljesítése* kritériumra. **Ne írjon** sokkal több szót a megadott számnál, mert fennáll annak a lehetősége, hogy olyan dolgot ír, ami nem kapcsolódik a témához, vagy megismétli a már elmondottakat, emiatt pontokat veszít a *Feladat teljesítése* kritériumra, és esetleg nem lesz elég ideje befejezni az esszét.

C. Az utasításokban adott az esszé témája.

Maradjon a témánál. Arra a dolgozatra, amely nem dolgozza fel az adott témát, nulla (0) pont jár. **Ne ismételve meg** a már leírt szöveg részeit.

Ha az esszé keveset foglalkozik az adott témával, vagy sok olyan anyagot tartalmaz, amely ahhoz nem fontos, akkor nem kaphat egynél (1) pontot a *Feladat teljesítése* kritériumra, és nem is kaphat egy (1) pontnál többet minden egyéb kritériumra.

D. Az utasításokban adott az esszé típusa.

Két adott nézőponttal az érvelő esszé utasítása így szól: *Discuss both these views and give your own opinion.*

Egy adott nézőponttal az érvelő esszé utasítása így szól: *Discuss arguments for and against this view and give your own opinion.*

Két adott nézőponttal rendelkező érvelő esszé utasításaiban Öntől a következőket kéri:

- tárgyalja meg a két különböző nézőpontot, azaz hozzon fel érveket az egyikre, azután pedig a másik nézőpontra is
- hogy fejezze ki a saját véleményét.

Egy adott nézőponttal rendelkező érvelő esszé utasításaiban Öntől a következőket kéri:

- indokolja meg egy nézőpont előnyeit és hátrányait, azaz hozzon fel érveket az adott nézőpont mellett és ellene
- hogy fejezze ki a saját véleményét.

Írjon olyan esszét, amely részletesen kidolgozza az összes tartalmi meghatározást.

Az érvelő esszében adott két nézőpont. Ha két nézőpont adott, ne csak egy nézőpontról tárgyaljon. Soroljon fel érveket mindkét nézőpontra.

Egy érvelő esszében adott egy nézőpont. Ha egy nézőpont adott, soroljon fel érveket az adott nézőpont mellett és ellene.

Ne indokolja meg ennek a nézőpontnak csak az előnyeit, hanem a hátrányait is. Ellenkező esetben **az esszé** nem kaphat három (3) pontnál többet a *Feladat teljesítése* kritériumra.

Fejtse ki a saját véleményét. Ennek elmulasztása esetén a dolgozat nem kap három (3) ponnál többet a *Feladat teljesítése* kritériumra.

3. Tanulmányozza át a példaesszéket és a kommentárokat.

A következő fejezetben felsorolt példák megmutatják, hogy a pontozási skála szerint hány pontot kaptak az esszék mindegyik kritériumra. Olvassa el az indoklásokat.

4. Gyakoroljon.

Válasszon ki néhány témát, és írjon róluk. Számolja meg a szavakat, hogy legyen elképzelése arról, mit mondhat el 200-250 szóban.

Írja az esszét 75 percig (ennyi idő áll rendelkezésére az esszé megírására), hogy megtudja, mennyi időbe telik megírni 200-250 szót, és mennyi időt fordíthat az esszé megtervezésére, mielőtt elkezd írni és ellenőrizni az esszét, miután azt megírta.

Amikor elkezdődik a vizsga

5. Olvassa el figyelmesen az utasításokat és a témát.

Pontosan miről kell írnia? Két különböző nézőpontot kell megvitatnia? Mik ezek a nézőpontok? Kell-e érveket felhozni egy nézőpont mellett és az ellen?

Tervezze meg az esszét, mielőtt elkezdi írni.

Az esszé a szervezett írás egyik formája. Senki sem írhat jó esszét anélkül, hogy előre megtervezné.

A sikeres esszé megírásának alapja a **tervezés**.

Ne kezdje el azonnal írni az esszét. Először tervezze meg. A sikeres tervezés alapja a jegyzetírás.

6. Gondolja végig, miről fog írni.

- Tanulmányozza át a témát és az adott nézőpontokat. Mit tud mondani ezekről? Jegyezze le az érveit.

Ne írjon mondatokat, hanem jegyezzen le címszavakat.

- Tanulmányozza át az érveit. Milyen **indokokat** vagy **példákat** tud felhozni ezek alátámasztására? Jegyezze le azokat.
- Ha több mondanivalója van az egyik nézőpontról, mint a másiktól, összpontosítson arra, hogy mit tud mondani a másik nézőpontról. Ha valamelyik nézőpontra jobban odafigyel, az esszé nem kaphat négynél több pontot a *Feladat teljesítése* kritériumra.

Nagyon fontos egy kis időt szánni arra, hogy érveket és a támogatást találjon. Ha elégedett lesz az érveivel és támogatással, összpontosítson az esszé megtervezésére. Ha már tudja, mit szeretne mondani, koncentráljon arra, **hogyan** fogja azt elmondani.

7. Csoportosítsa a gondolatait.

Csoportosítsa a gondolatait az alábbiak szerint:

- egyik nézőpont – másik nézőpont
- érvek az egyik nézőpont mellett – érvek ez a nézőpont ellen.

8. Rendezze a gondolatait logikus sorrendbe.

Ily módon az Ön érvei könnyebben követhetők. A logikus gondolatsor fontos a *Koherencia és kohézió* kritérium szempontjából.

9. Rendezze az esszét bekezdésekbe.

Alakítson ki annyi bekezdést, ahány álláspontja van a témáról, bevezetéssel és a befejezéssel.

Az esszé tárgyalását ne csak egy bekezdésben írja le. Két adott nézőpontú érvelő esszében az egyik bekezdés az egyik nézőponttal foglalkozik, és nem tartalmazhat mondatokat a másik nézőpontról. Egy adott nézőponttal rendelkező érvelő esszében az egyik bekezdés az adott nézőpont melletti érvekkel foglalkozik, és nem tartalmazhat olyan mondatokat, amelyek ez a nézőpont ellen szólnak. A második bekezdés ez a nézőpont elleni érvekkel foglalkozik és nem kellene tartalmaznia olyan mondatokat, amelyek ennek a nézőpontnak az érveit illetik. A bekezdések kialakítása fontos, ha több pontot szeretne kapni a *Koherencia és Kohézió* kritériumra.

10. Ellenőrizze a tervét.

- A gondolatainak van-e logikus sorrendje?
- A nézőpontokat tényekkel megindokolta-e? Ezeknek az érveknek van-e logikai sorrendje?
- Az érveit magyarázatok vagy példák támasztják alá?
- A nézőpontokat, érveket és támogatást összefoglalta-e azokban a bekezdésekben, amelyeket írni fog?

Ha a gondolatait logikus sorrendbe rendezte, és bekezdésekre osztotta, akkor az esszé megírására koncentrálhat.

Amíg az esszét írja

Általános tanácsok

11. Írja meg a bevezetést.

- Mondja el az olvasónak miről fog írni az esszé tárgyalásában (lásd az 1.7.4. alatti esszé példákat).

Először írja meg a bevezetés általános részét. Ezután írja meg a bevezetést a tételbe. Ha az egyik nézőpont melletti, majd ellene szóló érvekről fog írni, mondja el ezt az olvasónak. Ha először az egyik, majd egy másik nézőpontról fog írni, mondja el ezt az olvasónak. Ha nem írja meg a bevezetést, az esszé nem kaphat háromnál (3) több pontot a *Feladat teljesítése* kritériumra.

12. Írja meg a bekezdéseket.

- A bekezdést kezdje el egy témamondattal, amely bejelenti melyik nézőpontról fog írni.
- Hangsúlyozza ki azokat az érveket, amelyekre alábbi kifejezéseket fogja használni:
The main advantage of...is ... vagy Another important reason why... is ... A major argument against... is...
- Kösse össze gondolatait a megfelelő módon:
 - a mondaton belül (pl. *because, while, whereas, so, although...*)
 - mondatok között (pl. *For this reason, As a result, In addition, A second major, ...*)
 - bekezdések között (pl. *However..., On the other hand, ...*).
- Ha lehetséges, fejezze be a bekezdéseket egy befejezéssel, amely összefoglalja azt, amit elmondott.
- Ez segíteni fog Önnek abban, hogy több pontot szerezzen a *Feladat teljesítése* kritériumra.

Ha jól állítja össze a bekezdéseket, több pontot fog kapni a *Koherencia és Kohézió* kritériumra.

13. Írja meg befejezést.

- A befejezésben röviden foglalja össze az előző bekezdésekben tárgyalt nézőpontok (érvek) indoklását, és írja le a személyes véleményét.

Ha nem írja le a befejezést, az esszé nem kaphat háromnál (3) több pontot a *Feladat teljesítése* kritériumra.

További tanácsok**14. Hagyjon ki helyet a sorok között.**

Hagyjon ki helyet a sorok között, hogy áthúzhassa a hibákat, és beírhatta a javítást az áthúzott szó fölé.

15. Húzza be a bekezdés első sorát.

A bekezdés első részének behúzása nagyon fontos, mert világosan mutatja, hol kezdődik az új bekezdés.

16. Vigyázzon a kézírásra.

Az olvasható kézírás segít az értékelőnek könnyebben követni az Ön gondolatait, és jó benyomást kelt. Gondolja végig, mit fog leírni, majd azt írja le olvashatóan.

Miután megírta az esszét

17. Ellenőrizze a szókincset és a nyelvtant.

- Ellenőrizze a szókincset.

Vannak-e helyesírási hibái (pl. *bad* helyett *bed*, *than* helyett *then*, *good* helyett *god*)? Ügyeljen arra, hogy ne felejtse el egyetlen szót sem átmásolni a vázlatáról a tisztázati lapra.

- Ellenőrizze a nyelvtant.

Vannak-e hibák az alany és az állítmány közötti megfogalmazásban (pl. *they... has been; it...were found*)? Hozzáadta-e az *-s/-es* utótagot az egyes szám 3. személyű a *Present Simple* igeidőhöz? Helyesen használta-e az igeidőket? Használt-e kérdő szerkezetet, amikor nem kellett volna (pl. *I don't know why they do this*, helyett *I don't know why do they do this*.)?

1.7.4. Példa az esszé értékelésére

Some think computer technology offers many new solutions for schools. Others think it just creates new problems.

ÉRVELŐ ESSZÉ KETTŐ ADOTT NÉZŐPONTTAL

In this day and age we can hardly imagine our lives without computer technology. We use it to improve work efficiency, keep our homes safe and stay in touch with our family and friends. As our lives become more and more intertwined with technology, an important question arises: should it be used in the education system as a promotor of learning, or does it open new issues to deal with?

On the one hand, computer technology can enrich learning experience by presenting the information using fun and engaging tools. Animations, videos and quizzes all help keep the students' attention, making learning much easier. Secondly, such technology can be of immense help when it comes to repetitive tasks teachers have to perform, like grading exams. It is much faster and more precise than a human, which results in students getting their scores faster and teachers having one less thing to worry about.

On the other hand, with all the fun gadgets, students may have difficulty concentrating on the actual content of the lecture. After all, the most important thing is for students to understand what is being taught, not enjoy colourful pictures. It might also promote sedentary lifestyle. In a time when childhood obesity is a major issue and children don't move nearly as much as they should, giving them another reason to sit in front of a computer screen might make matters worse.

To conclude, there are sound arguments both for and against using technology in classrooms. While some argue that it can positively influence student participation and equip them with useful tools for their careers, others say that it adds to already widespread problems of internet addiction and childhood obesity. Personally, I think that the answer lies somewhere in the middle: students should be introduced to the technology, but it shouldn't be used in every lesson.

Szavak száma: 307

KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	5	A nézőpontok következetesen indokoltak és alátámasztottak.
Koherencia és kohézió	5	Világos a gondolatmenet. Hatékony a kohéziós eszközök alkalmazása.
Szókincs	5	A feladat teljesítéséhez bő a szókincs. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
Nyelvtan	5	A feladat teljesítésére széles a szerkezetek választéka.
ÖSSZESEN	20	

ÉRVELŐ ESSZÉ KETTŐ ADOTT NÉZŐPONTTAL

Nowadays, people have access to all kinds of computers such as mobile phones or PCs. By integrating computers into schools, some say that they're extremely helpful while others claim otherwise.

On the one hand, computers are extremely powerful tools which can ease the lives of many, including both students and teachers. Computers can easily and safely store data, such as: exams, homeworks etc. This can decrease time consumed by teachers on creating and grading exams, making their jobs easier. Computers have the ability to replace textbooks forever, thus decreasing the weight of the bags that students have to carry and allowing them to access the textbook content wherever they are.

On the other hand, computers are still a fairly new type of technology to some people like senior school members. They will most likely have issues trying to understand how they work. That is not ideal for a place such as a school because it leads to educational inequality where some students are taught by teachers experienced on computers, while other students are taught by those who are not. Also paper for textbooks is much cheaper than computers which would conserve a lot of money that could be spent on things like food for children.

All in all, computers are an extremely useful tools which could ease the teachers job and the lives of students. But there is a learning curve to them which is unwanted in places like schools. I'm strongly for digitalising schools because IT sector is one of the largest in the world and it is imperative that teachers and students get accustomed to them because their jobs will most likely require a certain expertise in them.

Szavak száma: 280

KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	4	Az nézőpontok többnyire jól indokoltak és alátámasztottak.
Koherencia és kohézió	4	Jó a kohéziós eszközök használata.
Szókincs	4	Nagyon jó szókincs a feladat teljesítéséhez. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
Nyelvtan	5	A feladat teljesítésére széles a szerkezetek választéka. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
ÖSSZESEN	17	

Some people say that shopping online is far more practical than shopping in stores.

ÉRVELŐ ESSZÉ EGY ADOTT NÉZŐPONTTAL

Everyone agrees that shopping nowadays is a part of everyone's day to day life. However, not everyone agrees with the practicality of it. Is it preferable to completely rely on technology while shopping, or should we enjoy the traditional form of it?

The major advantage of shopping online would have to be the ease of it. Some people find shopping extremely tiring and time consuming, but doing it from the comfort of your own home surely makes it easier. Furthermore, internet provides us with numerous amounts of clothes, colors and sizes which might not be available in the stores themselves. All things considered, not having to physically go to the shopping centre and walk around the stores can only be beneficial.

On the other hand, shopping online presents numerous problems which sometimes lead to even more stress while enjoying your daily shopping. Being unable to try on the clothes you like and getting to personally touch and feel the material makes it difficult to pick the right size. Moreover, the clothing you see online on beautiful models often ends up looking and fitting your body shape completely different which can lead to the lack of confidence and a disruptive self image. In addition, shipping can not only be very time consuming but can also damage the item you have purchased.

To sum up, both online shopping and shopping in stores have their benefits. While online shopping might be easier to handle, shopping in stores is definitely much safer. In my opinion, every individual has a different body type which is always hard to satisfy. Being able to touch, feel and try on the item you have laid your eyes on makes shopping a much better experience.

Szavak száma: 290

KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	5	A nézőpontok következetesen indokoltak és alátámasztottak.
Koherencia és kohézió	5	Világos a gondolatmenet. A bekezdések hatékonyan strukturáltak.
Szókincs	5	A feladat teljesítéséhez bő a szókincs. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
Nyelvtan	5	A feladat teljesítésére széles a szerkezetek választéka. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
ÖSSZESEN	20	

ÉRVELŐ ESSZÉ EGY ADOTT NÉZŐPONTTAL

Nowadays a lot of people prefer to do their shopping online while some say that shopping in stores is much better. Even though there are certain advantages to online shopping there are also some disadvantages.

On the one hand, doing your shopping online is much easier than going to the store. With online shopping there is no need to wait in long queues. Plus, you may shop from the comfort of your own home. Furthermore, buying things online often offers a wider variety of products. Because the shopping is done from warehouses, there are usually more options to choose from than there are at the store.

However, there is always the possibility of disappointment. Sometimes what we see online and buy is not what we get. Companies often exaggerate and use photoshop to fool the customers into buying useless junk that will end up in the trash. Moreover, there is also the problem of delivery. Depending on where the purchased item is being sent from, it may take a while for the order to arrive to its destination.

In conclusion, there are both advantages and disadvantages of online shopping. Although online shopping seems like a faster and easier way of getting what you want, there is always a chance of something going wrong. For example, not being satisfied with the end result. In my opinion, online shopping can be enjoyable and useful but only if you are sure that you are getting your money's worth.

Szavak száma: 245

KRITÉRIUM	PONTSZÁM	INDOKLÁS
Feladat teljesítése	4	Minden tartalmi meghatározót kidolgozott, de egyenetlenül/bevezetés hiányos.
Koherencia és kohézió	4	A gondolatmenet többnyire világos. A bekezdések jól strukturáltak és jó a kohéziós eszközök használata.
Szókincs	5	A feladat teljesítéséhez bő a szókincse. Kisebb használati/képzési/helyesírási hibák vannak, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
Nyelvtan	4	Jó a szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. Megjelennek használati /alaki /helyesírási hibák, de ezek nem befolyásolják a szöveg könnyű megértését.
ÖSSZESEN	17	

2. ALAP SZÍNTŰ VIZSGA

2.1. VIZSGATERÜLETEK

A tantárgyi kurrikulum, amellyel ez a vizsgakatalógus összhangban van, a következő területek szerint épült fel: *Kommunikációs nyelvi kompetencia*, *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és *Önállóság a nyelv elsajátításában*. Mindhárom terület kiegyensúlyozott felépítését alkotja az Angol nyelv teljes tantárgyi kurrikulumának és az oktatási eredménycélok kiindulópontjai, amelyek ellenőrzése Angol nyelvből¹⁷ az állami érettségi vizsgával történik.

Az alapszintű vizsga Angol nyelvből három nyelvi tevékenységben ellenőrzi a kommunikációs nyelvi kompetenciát: olvasás, írás és hallgatás alapján az Angol nyelv szakközépiskolákra vonatkozó négy évig tartó kezdő angol nyelvtanulás (évente 70 óra) tantárgyi kurrikuluma szerint. Ennek megfelelően Angol nyelvből az alapszintű vizsga három vizsgaegységből áll: *Olvasás*, *Írás* és *Hallgatás*.

2.2. OKTATÁSI EREDMÉNYCÉLOK

Ebben a fejezetben mindegyik nyelvi tevékenységre le vannak írva az oktatási eredménycélok a tantárgyi kurrikulum *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területéből. Az *Interkulturális kommunikációs kompetencia* és az *Önállóság a nyelv elsajátításában* területéből a tantárgyi kurrikulummal előrevetített eredménycélok, amelyek a megtanult anyag értékelésére szolgálnak, értékelése a vizsgában közvetett úton történik az eredménycélokon keresztül a *Nyelvi kommunikációs kompetencia* területéből.

2.2.1. Olvasás vizsgaegység

A vizsgaegység célja a vizsgázó önálló olvasási képességének vizsgálata különböző hiteles vagy kisebb mértékben átdolgozott írott szövegek megértésével, ismereteinek és készségeinek receptív szintű ellenőrzése.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- érti a közepes hosszúságú és ismerős témák szövegét hallgatáskor és olvasás közben (SŠ (2) EJ A.4.1.):
 - globális és szelektív megértést mutat
 - kiemeli a kulcsfontosságú és különleges információkat
 - stratégiákat alkalmaz a megértés javítására hallgatáskor és olvasáskor.

¹⁷ Lásd a tantárgyi kurrikulum C fejezetét. A tantárgyi kurrikulum tartományának felépítése [Elektronikus forrás]

Mi a követelmény?

Tekintettel felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú beszélt szövegben:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből
- meghatározni a logikai és a jelentésbeli összefüggéseket a szövegben
- előrevetíteni a tartalmat a szöveg nyelvi szerkezete alapján.

A képviselt témák és nyelvi tartalmak átvettek a tantárgyi kurrikulumból.

2.2.2. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység ellenőrzi a vizsgázó tudását és készségeit az írás produktív tevékenységében a kommunikációs helyzet adott szöveggörnyezetének és céljának megfelelően.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- közepes hosszúságú strukturált szöveget ír közepes bonyolultságú nyelvi szerkezetekkel (SŠ (2) EJ A.4.6.):
 - tervezi a szöveg szerkezetét és tartalmát
 - a szöveget bekezdésekbe rendezi
 - használja a megfelelő kohéziós eszközöket¹⁸ és a közepes bonyolultságú nyelvi szerkezeteket
 - alkalmazza a helyesírási szabályokat
 - szerkeszti, azaz javítja a saját szövegét.

Mi a követelmény?

Tekintettel felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó:

- tartalmi meghatározások szerint értelmes és logikusan szervezett és érthető informális stílusú szöveget alkotni, a főbb gondolatokat példákkal alátámasztani
- helyesen használni a közepes bonyolultságú kapcsoló és egyéb nyelvi eszközöket a szövegtípusnak, a kommunikációs célnak, valamint az író és olvasó kapcsolatának megfelelően.

18 A kohéziós eszközök olyan nyelvtani és szemantikai eszközök, amelyek a mondatokat, azaz a szövegen belüli állításokat kapcsolják össze (pl. névmások, igeidők, lexikai hivatkozások, mondat szerkezetek ismétlése, összehasonlítás, mondatösszekötők, kötőszavak stb.)

2.2.3. Hallgatás vizsgaegység

Ebben a vizsgaegységben vizsgálják a vizsgázó készségeit a hallgatott és érthető standard nyelven kimondott szöveg globális, szelektív és részletes megértését.

A tantárgyi kurrikulum oktatási eredménycéljai szerint a tanuló:

- érti a közepes hosszúságú és ismerős témák szövegét hallgatáskor és olvasáskor:
 - szelektív és globális megértést mutat
 - kiemeli a kulcsfontosságú és különleges információkat
 - stratégiákat alkalmaz a megértés javítására hallgatáskor és olvasáskor. (SŠ (2) EJ A.4.1.)

A képviselt témák és nyelvi tartalmak a tantárgyi kurrikulumból kerültek átvételre.

Mi a követelmény?

Tekintettel a felsorolt oktatási eredménycélokra, ebben a vizsgaegységben vizsgálják, hogy képes-e a vizsgázó a különböző hosszúságú szövegtípusokban:

- meghatározni a szöveg alapvető értelmét
- megállapítani a főbb gondolatokat
- megkülönböztetni az egyes információkat
- következtetni az implicit üzenetből.

2.3. A VIZSGA FELÉPÍTÉSE

Angol nyelvből az alap szintű állami érettségi vizsg három vizsgaegységből áll: *Olvasás, Írás és Hallgatás*. A következő szöveg részletesen bemutatja mindegyik vizsgaegység felépítését.

2.3.1. Olvasás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység hat feladatcsoportból áll, amelyek különböző írott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a nagyon rövid és közepes hosszúságú beszélt és társalgási szövegek különböző formái írott formában, mint például a rövidebb tájékoztató és elbeszélő szövegek: értesítések, üzenetek, utasítások, figyelmeztetések, cikkek, személyes levelek, összefoglalók, interjúk és hasonlók.

A szövegek hitelesek (vagy részben megváltozottak), ami azt jelenti, hogy különböző hiteles forrásokból átvettek, mint az újságok, folyóiratok, brosrák, internet és hasonlók. Tematikailag közel állnak a tanulók életkorához, tapasztalataihoz, érdeklődési köréhez.

Tartalmilag és szerkezetileg világosak, különösen azok a szövegek, amelyek alapján a tanulók nyelvtani és lexikális kompetenciája kerül ellenőrzésre. Nyelvi értelemben a leírt szintnek megfelelőek. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértéséhez és a feladat sikeres megoldásához.

A szövegek összesen 1300-1400 szót tartalmaznak.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 6. táblázat.

Mindegyik vizsgált eredménycélnál látható, hogy milyen típusú feladattal fogják vizsgálni milyen szövegtípuson és hány feladat kapcsolódik a szöveghez.

6.Táblázat Olvasás vizsgaegység felépítése

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEG TÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	összekötős feladat	nagyon rövid, tematikailag nem kapcsolódó információs szövegek	5
2.	meghatározni a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	nagyon rövid, tematikailag nem kapcsolódó informáló beszélt és beszélgető szövegek	5
3.	meghatározni a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	közepesen hosszú informáló és elbeszélő szöveg	5
4.	megkülönböztetni az egyes információkat, megállapítani a logikai és a jelentésbeli összefüggéseket a szövegben	kombinált összekötős és kiegészítendő feladat	rövid informáló vagy elbeszélő szöveg	5
5.	előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált többszörös választási lehetőségű (három felkínált válasz közül) és kiegészítendő feladat	rövid informáló vagy elbeszélő szöveg	5
6.	előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján	kombinált összekötős és szavakkal kiegészítendő feladat	rövid informáló vagy elbeszélő szöveg	5

2.3.2. Írás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység egy nyílt típusú feladatot tartalmaz.

A vizsgázónak rövid és középhosszú, **80-100** szóból álló írott szöveget kell alkotnia, válaszolva a szósablonra, amelynek három tartalmi meghatározása van (leggyakrabban kérdések formájában).

Az írásra vonatkozó utasítások meghatározzák a kommunikációs helyzetet, a szövegtípust, a témát, a potenciális olvasó és a szöveg szerzője közötti kapcsolatot.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 7. táblázat.

7. Táblázat Írás vizsgaegység szerkezete

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSA	SZÖVEGTÍPUS	FELADATOK SZÁMA
<ul style="list-style-type: none"> értelmes és logikusan szervezett és tartalmilag meghatározott, érthető informális stílusú szöveget alkotni, a főbb gondolatokat példákkal alátámasztani használni a közepes bonyolultságú kapcsoló és egyéb nyelvi eszközöket a szövegtípusnak, a kommunikációs célnak valamint az író és olvasó kapcsolatának megfelelően 	középhosszú szöveget alkotni, amelynek összetettsége középszintű (80-tól 100 szóig)	üzenet (a tartalmi meghatározásoknak megfelelően)	1

2.3.3. Hallgatás vizsgaegység

Ez a vizsgaegység négy feladatcsoportból áll, amelyek különböző kimondott kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.

Szövegtípusok

A szövegtípusok közé tartoznak a rövid beszélt és társalgási, leíró, tájékoztató és elbeszélő szövegek, például üzenetek és értesítések, novellák és leírások, rövid beszélgetések és hasonlók.

A szövegek hitelesek vagy részben átdolgozottak. Azokat, egy vagy több standard angol anyanyelvű személy mondja el. Tematikailag közel állnak a tanulók célkorosztályához, előrevetíthető hétköznapi témákról beszélnek.

Nyelvi értelemben a leírt szintnek megfelelőek. Tartalmazhatnak azonban, olyan szavakat és kifejezéseket, amelyek ismerete ezen a szinten nem szükséges, de csak akkor, ha ezeknek a szavaknak és kifejezéseknek nincs kulcsfontosságú szerepük a szöveg megértésében és a feladat sikeres megoldásában.

A szövegek összesen közelítőleg 1000 szót tartalmaznak.

Ennek a vizsgaegységnek a felépítését bemutatja az 8. táblázat.

8. Táblázat Hallgatás vizsgaegység szerkezete

FELADATCSOPORT	VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉLOK	FELADAT TÍPUSOK	SZÖVEG TÍPUSOK	FELADATOK SZÁMA
1.	meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat	összekötős feladat	nagyon rövid beszélt szövegek	5
2.	meghatározni a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	nagyon rövid társalgási szövegek	5
3.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid társalgási szöveg	5
4.	megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből	többszörös választási lehetőségű feladat (három felkínált válasz közül)	rövid beszélt, informatív szöveg	5

2.4. A VIZSGA TECHNIKAI LEÍRÁSA

A vizsga technikai leírása alatt értendő a vizsga időtartama, a vizsga külalakja és megoldási módja, valamint a vizsga megoldásához az eszközök.

2.4.1. A vizsga időtartama

A vizsga alap szinten összesen **105 percig** tart. Az *Olvasás* és az *Írás* vizsgaegységek a *Hallgatás* vizsgaegységtől külön folynak le.

Az *Olvasás* vizsgaegység megoldásához a tervezett idő **75 perc**. A *Hallgatás* vizsgaegységre a tervezett idő közelítőleg 30 perc beleértve azt az 5 percet is, amely a válaszok válaszadó lapon való megjelölésére van.

A vizsgát nem lehet letenni, ha nem vizsgázik mindkét vizsgarészből.

A vizsga mindegyik részének menetét a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) hálózati oldalán fogják közzétenni.

2.4.2. A vizsga külalakja és megoldási módja

A vizsgázó megkapja a biztonsági zacskót, amelyben három vizsgakönyv van a hozzátartozó lapokkal.

Olvasás és Írás

A vizsgázó előveszi a megfelelő vizsgakönyvet, a válaszadó lapot, a két értékelőlapot és a vázlatlapot. A vizsgakönyvben benne vannak az olvasott szöveg értését ellenőrző feladatokhoz a szövegek, a vizsgázók írásbeli produkcióját ellenőrző írás vizsga feladat és a tisztázati lap.

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának a módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására a Példafeladatok fejezetben megtalálhatók.

Az *Olvasás* vizsgaegységben a vizsgázónak meg kell jelölnie a pontos válaszokat X jellel a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladatra nulla (0) pont jár tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

Az *Írás* vizsgaegység feladatban a vizsgázó használhatja a vázlatlapot, de azután a választ olvashatóan kell leírnia a vizsgakönyvben lévő tisztázati lapra, amely a vizsgakönyvben a feladatot tartalmazó oldal után van. A vázlatlap tartalmáért nem jár pont. A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűkkel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékeli.

Hallgatás

A vizsgázó a biztonsági zacskóból kiveszi a megfelelő vizsgakönyvet és a válaszadó lapot.

A vizsgázótól az elvárás az, hogy figyelmesen olvassa el az utasításokat, amelyeket követni fog a vizsga megoldása folyamán. Fontos, figyelmesen elolvasni ezeket az utasításokat, mert bennük van leírva a pontos válaszok jelölésének és beírásának a módja.

Az utasítások példái ez egyes feladat típusok megoldására megtalálhatóak a Példafeladatok fejezetben.

A zárt típusú (összekötös és többszörös választási lehetőségű) feladatoknál a helyes válaszokat X jellel kell jelölnie a vizsgázónak a válaszadó lapon. Ha a vizsgázó egynél több választ jelöl meg, a feladat nulla (0) ponttal lesz értékelve tekintet nélkül arra, hogy közöttük van a jó válasz is.

Hallgatás vizsgaegység lefolytatása¹⁹:

- Ennek a vizsgaegységnek az időtartama közelítőleg 30 perc beleértve az 5 percet a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon.
- A szöveg hallgatása előtt rövid szüneteket tartunk a feladatcsoport elolvasásához.
- Minden szöveget kétszer hallgatnak a vizsgázók.
- A szövegek hallgatása közben a vizsgázó a vizsgakönyvben megjelöli a válaszokat, majd a végén 5 perce van arra, hogy a válaszadó lapon jelölje meg a válaszait.

Ha a vizsgázó a vizsga bármely részében hibát ejt, a hibás választ át kell húznia, zárójelbe tenni, leírni a pontos választ, és a pontos válasz mellé írja nevének kezdőbetűit (kizárólag rövidített aláírást, nem teljes nevet és vezetéknévet).

2.4.3. Eszközök

A vizsga minden része folyamán kizárólag kéken vagy feketén író golyóstoll használata megengedett és, amelyet nem lehet törölni, és nem megengedett korrektor és szótár használata.

¹⁹ Miután a vizsga helyiség vezetője a vizsgázónak felolvasta erre a vizsgaegységre vonatkozó utasítást, bekapcsolja a hanglejátszó készüléket és nem állítja le azt ennek a vizsgaegységnek a befejezéséig. A hangfelvétel tartalmazza az utasításokat is feladatok megoldásához, szövegeket az első és az ismételt meghallgatáshoz, valamint az ötperces szünetet a válaszok megjelölésére a válaszadó lapon. A vizsgázónak ezért, figyelmesen kell hallgatnia az utasításokat a hangfelvételen.

2.5. AZ ÉRTÉKELÉS LEÍRÁSA

Az alapszintű vizsgában összesen **60** pontot lehet elérni. Az elért pontszámok az vizsgaegységek mindegyikében meghatározott részarányt képeznek a teljes eredményben.

A pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában a 9. táblázatban látható.

Táblázat 9. Pontszámok és a vizsgaegységek részaránya a vizsgában

VIZSGAEGYSÉG	PONTSZÁMOK	RÉSZARÁNY
Olvasás	30	40 %
Írás	10	30 %
Hallgatás	20	30 %
ÖSSZESEN	60	100 %

A pontokat skálával vagy súlyszámmal határozzák meg, azaz a pontok eltérő súlyt kapnak az összes pont összegében. A végeredményt a következő módon kell kiszámítani:

$$[(0.4 * \text{elért pontszámok Olvasás} / 30) + (0.3 * \text{elért pontszámok Írás} / 10) + (0.3 * \text{elért pontszámok Hallgatás} / 20)] * 60.$$

2.5.1. Olvasás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt választ a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **30** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 40 %

2.5.2. Írás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Ezért a vizsgaegységért összesen **10** pont jár.

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 30 %

A tisztázati lapon nagy nyomtatott betűvel írt vagy olvashatatlan szöveget nulla (0) ponttal értékelnek. Az írott szöveg értékelése a kettő alapkritériumot tartalmazó **skála** szerint történik (lásd a 10. táblázatot):

1. *Feladat teljesítése*
2. *Nyelv.*

A *Feladat teljesítése* kritérium arra vonatkozik, hogy a vizsgázó milyen mértékben dolgozott ki minden tartalmi meghatározást, azaz válaszolt a feladatban szereplő összes kérdésre, a *Nyelv* kritérium pedig arra vonatkozik, hogy milyen könnyen érthető az, amit a vizsgázó leírt.

Az alap szintű írott szöveg értékelési skálája a 10. táblázatban látható.

10. Táblázat Az alap szintű írott szöveg értékelési skálája.

A FELADAT TELJESÍTÉSE	PONTSZÁM	NYELV
Mindhárom tartalmi meghatározásra létezik világos válasz. 3C Maximális pontszám: 10	10	Nagyon jó a szerkezetek/szókincs tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg teljesen érthető. Kisebb hibák előfordulhatnak.
Két tartalmi meghatározásra létezik világos válasz, az egyik válasz pedig nem világos. 2C + 1U Maximális pontszám: 9	9	Nagyon jó a szerkezetek/szókincs a tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg könnyen érthető. Kevés a hiba.
Létezik világos válasz két tartalmi meghatározásra. 2C Maximális pontszám: 7	8	Jó a szerkezetek/szókincs tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg könnyen érthető. Kevés a hiba.
Létezik világos válasz két tartalmi meghatározásra. 2C Maximális pontszám: 7	7	Jó a szerkezetek/szókincs a tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg érthető. Van valamennyi hiba.
Létezik világos válasz az egyik tartalmi meghatározásra, két válasz pedig nem világos. 1C + 2U Maximális pontszám: 6	6	Elegendő a szerkezetek/szókincs tartománya feladat teljesítéséhez. A szöveg érthető. Van valamennyi hiba.
Létezik világos válasz az egyik tartalmi meghatározásra, az egyik válasz pedig nem világos vagy csak az egyik tartalmi meghatározásra van világos válasz. 1C + 1U/1C Maximális pontszám: 4	5	Elegendő a szerkezetek/szókincs tartománya a feladat teljesítéséhez. Helyenként nehezebben érthető a szöveg. Van valamennyi komoly hiba.
Három válasz nem világos. 3U Maximális pontszám: 3	4	Korlátolt a szókincs/szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. Helyenként nehezebben érthető a szöveg. Van valamennyi komoly hiba.
	3	Korlátolt a szókincs/szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg nagyrészt nehezebben érthető. Számos hiba van.
	2	Kifejezetten korlátolt a szókincs/szerkezetek tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg nagyrészt nehezebben érthető. Számos hiba van.
	1	Összességében a szöveg nehezen érthető.
Nincs válasz. 2U/1U/0C Pontszám: 0	0	A szöveg érthetetlen vagy nem vonatkozik a feladatra, vagy 35 szónál kevesebbet tartalmaz.

Magyarázat

A *Nyelv* kritériumra összesen 10 pont jár, de a *Feladat teljesítése* kritériumtól is függ, hogy az írott szövegre hány pontot lehet kapni. A *Feladat teljesítése* kritérium határozza meg a pontok felső határát, amelyet az írott szövegre lehet kapni aszerint, hogy hány tartalmi meghatározásra létezik világos válasz.

Az adott táblázatban a C rövidítés áll a *clear* szó helyett (a világos válaszra), az U rövidítés pedig az *unclear* szó helyett (z nem világos válaszra).

Például egy írott szöveg összesen 10 pontot kaphat a *Nyelv* kritériumra, de ha csak két kérdésre volt világos válasz, akkor az írott szövegre legfeljebb 7 pont jár. Ha csak az egyik az egyik kérdésre volt világos válasz, az írott szövegre legfeljebb 4 pont jár. A pontszám függ a szövegben lévő szavak számától is.

Ha a vizsgázó túl kevés szót ír, a pontok levonása az alábbiak szerint történik:

65 – 79 szó: 1 pont

50 – 64 szó: 2 pont

36 – 49 szó: 3 pont

A minimális pontszám nulla (0).

Szavak számlálása

A szó alatt értjük a szöveg szóközzel elválasztott minden különálló elemét.

A rövidítése (például *I'm*, *isn't*) egy szónak számítanak.

Nem számítanak bele a szavak a nyitó és a záró köszöntésekben, ismétlésekben, felsorolásokban és töredékekben, amelyek nem vonatkoznak a feladatra, vagy amelyek az *Olvasás* vizsgaegységből vannak átmásolva.

2.5.3. Hallgatás vizsgaegység értékelése

Pontszámok: Minden kérdésre egy pontos válasz van. Minden pontosan megjelölt válaszáért a válaszadó lapon egy pont jár. Ezért a vizsgaegységért összesen **20** pont jár.

1 pont – pontos válasz

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

A vizsgaegység részaránya a teljes vizsgában: 30 %

2.6. PÉLDAFELADATOK

Ebben a fejezetben példák vannak a különböző típusú feladatokra²⁰ az *Olvasás és Írás* vizsgaegységekben (*Reading and Writing Paper*). Minden példafeladathoz megtalálhatók az utasítások, a pontos válasz, a vizsgált eredménycél és az értékelés módja. A *Hallgatás* vizsgaegység (*Listening Paper*) összekötős feladatokat és többszörös választási lehetőségű feladatokat tartalmaz (a három felkínált válasz közül), amelyek az *Olvasás* vizsgaegység feladatok típusához hasonlóak.

2.6.1. Összekötős példafeladat az *Olvasás* vizsgaegységből

Task 1

Questions 1–5

Match each message (1–5) and its meaning (A–F).

There is **one** letter that you do **not** need.

Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (**0**→**G**).

0 I'm expecting an important call but I have to leave now. If I'm not back in time, please write down the phone number.

1 It's a good idea to write down what the teacher is saying. It'll help you remember the lesson.

2 I can't hear what you're saying; you are not loud enough. I don't think anybody in the class can.

3 You are not allowed to use your notes. You have to learn the text by heart.

4 Don't make your teachers angry by being late again tomorrow; speak to them and give them your reason.

5 I left a note with instructions on how to get to the shopping centre. You won't get lost if you read them carefully.

A Tell them.

B Take notes.

C Memorise it.

D Follow them.

E Speak up.

F Make a speech.

G Take a message.

PONTOS VÁLASZOK: 0 G, 1 B, 2 E, 3 C, 4 A, 5 D

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: meghatározni a szöveg alapvető értelmét, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 5 pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

²⁰ Az egyes vizsgaegységek példafeladatai és speciális részei megtekinthetők a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja hálózati oldalain a *Provedeni ispiti i Ispitni katalozi za državnu maturu 2022/2023* linken.

2.6.2. Többszörös választási lehetőségű példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 3

Questions 11–15

Read the text below.

For each question (11–15), choose the correct answer (A, B or C).

Mark your answer on the answer sheet.

A Poet's Life

Lillian Parkin was born in 1941 in Coventry to a postman and his stay-at-home wife, of whom Parkin was later to say 'my mother's talents were wholly wasted in boring domestic life.'

Parkin graduated from Oxford University with first class honours in literature. She considered doing doctoral studies, but for financial reasons, ended up in journalism, and then became a schoolteacher in Ipswich.

Her first collection, *Dark Magic*, came out in 1966 to immediate praise. The original title had been *Light Magic* but she changed it on the recommendation of her then husband, the poet Ted Duhig. When Duhig died suddenly of a heart attack in 1975, Parkin left Ipswich and school teaching, and settled in South London as a full-time poet, memoirist, and journalist.

Freed from the demands of school life, her creative output exploded. Seven more collections followed, including *So What?*, which was nominated for the National Prize, and, in 1982, *Who's Next?*, which won the Whitbread Prize. Parkin was also successful as a journalist, earning her a reputation as a sharp critic of the social and cultural movements which shaped the times.

In 1986 she moved to Cornwall, after refusing a nomination for the Sharpest Pen Prize, 'tired of life in the great city,' as she recorded in one of her many memoirs. She lives there with her third husband, their six cats, two parrots, and a tarantula called Neil.

11 What was Lillian's father's profession?

- A** He was a schoolteacher.
- B** He was a postman.
- C** He was a journalist.

12 What degree does Lillian have?

- A** A degree in journalism.
- B** A degree in teaching.
- C** A degree in literature.

13 What was Lillian's first poetry publication?

- A** *Dark Magic*.
- B** *Light Magic*.
- C** *So What?*

14 What prize did Lillian win?

- A** The National Prize.
- B** The Whitbread Prize.
- C** The Sharpest Pen Prize.

15 What is Lillian's current residence?

A South London.

B Coventry.

C Cornwall.

PONTOS VÁLASZOK: 11 B, 12 C, 13 A, 14 B, 15 C

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: meghatározni a főbb gondolatokat, megkülönböztetni az egyes információkat, következtetni az implicit üzenetből

ÉRTÉKEKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 5 pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.3. Kombinált összekötős és kiegészítendő példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 4

Questions 16–20

Read the text below.

For each question (16–20), choose the answer (A–F) that best completes the sentence.

There is **one** letter that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→G).

The story of Doctor Dolittle

Doctor John Dolittle is the central character of a series of children's books by Hugh Lofting starting with the 1920 novel that introduces the good Doctor and (0) _____. Dolittle is an English gentleman who (16) _____. He is a doctor of people who gradually withdraws from society, becoming an outsider. One day, his English speaking pet parrot Polynesia tells him the secret (17) _____. In this way, she helps Dolittle to understand the complaints of animals and soon he becomes a successful and world-renowned doctor of animals. Animal language is the central tool of the series. In an age when every Disney film features English-speaking animals, it seems almost normal, but the author of the book makes it (18) _____. Indeed, the animals don't speak English, but each species (19) _____. Dolittle has decoded the language of nature that (20) _____. We only need to take the time and sympathy to understand it.

A seem new and marvellous

B is right there in front of us all

C has its own secret language

D finds himself in the wrong occupation

E gather all the animals that need help

F that animals have a language of their own

G how he came to talk to animals

PONTOS VÁLASZOK: 0 G, 16 D, 17 F, 18 A, 19 C, 20 B

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: megkülönböztetni az egyes információkat, meghatározni a logikai és a jelentésbeli kapcsolatokat a szövegben

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 5 pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.4. Kombinált összekötős és szavakkal kiegészítendő példafeladat az Olvasás vizsgaegységből

Task 6

Questions 26–30

Read the text below.

For each question (26–30), choose the answer (A–I) that best completes the sentence.

There are **four** letters that you do **not** need. Mark your answer on the answer sheet.

There is an example at the beginning (0→J).

The brain

Your brain helps you to see and hear, to smell and taste, to remember (0) _____ to count and to recognise the streets on your way home. Your brain is a small part of your body, but it can do more jobs (26) _____ the most powerful computer. Your brain is responsible (27) _____ keeping you breathing and your heart beating. It even decides if you will (28) _____ well-behaved or bad, happy or sad, etc.

Different parts in the brain do different things. Some help you to learn and remember or to solve problems and make decisions, (29) _____ others help you to walk by moving your hands, arms and legs.

Your brain does many other things as (30) _____ and it never stops working. It is amazing.

A be

B for

C if

D than

E to

F well

G while

H then

I do

J how

PONTOS VÁLASZOK: 0 J, 26 D, 27 B, 28 A, 29 G, 30 F

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: előrevetíteni a megfelelő lexikai és nyelvtani szerkezetet a szöveg nyelvi felépítése alapján

ÉRTÉKELÉS: 1 pont – pontos válasz (összesen 5 lehetséges pont)

0 pont – pontatlan válasz, nincs megjelölve a válasz vagy több válasz van megjelölve a válaszadó lapon

2.6.5. Írott szöveg alkotása példafeladat alap szinten

Read the message from Tom.
Write Tom a reply. Answer **all** his questions.
Write **80–100** words. Write your reply on the next page.

Hi
After I finish high school, I'm planning to go to university.
What would you like to study and why?
Would you like to spend some time studying abroad or not, and for what reason?
What kind of job would you like to get and why?
Tom

VIZSGÁLT EREDMÉNYCÉL: informális stílusú értelmes és logikusan rendszerezett és érthető szöveget alkotni a tartalmi meghatározásoknak megfelelően, és példákkal alátámasztani a főbb gondolatokat, összekötő és egyéb nyelvi eszközöket alkalmazni a szövegtípusnak megfelelő, közepes bonyolultságú, a kommunikációs célnak és az író és az olvasó viszonyának megfelelően.

ÉRTÉKELES: az alap szintű írott szöveg értékelési skálája szerint²¹ összesen 10 pont

²¹ lásd a 10. táblázatot és a 2.7.3. fejezetet Példa alapszintű írott szöveg alkotásának értékelésére

2.7. FELKÉSZÜLÉS A VIZSGÁRA

Ahhoz, hogy sikeresen felkészüljenek az állami érettségi vizsgára Angol nyelvből, a vizsgázóknak alaposan át kell tanulmányozniuk a vizsgakatalógust.

A tanárok számára megjegyezzük, hogy a vizsgázók felkészítése a vizsgára nem tér el lényegesen a mindennapi tanítástól. Az oktatási módszerek, amelyeket a tanár a mindennapi tanítási folyamatban alkalmaz, a vizsgázók vizsgára való felkészítése során is alkalmazhatók. Meg kell találni a megfelelő kapcsolatot a vizsgafeladatok tanítása és gyakorlása között. A hangsúlynak mindenképpen a tanításon kellene lennie, és nem pedig kizárólag a vizsgára való felkészülésen.

Angol nyelvből az állami érettségi vizsgára való felkészüléshez az irodalom azok a tankönyvek és kézikönyvek, amelyeket a Horvát Köztársaság Tudományos és Oktatási Minisztériuma előírt és jóváhagyott.

Az állami érettségi vizsga letételének módját, valamint a tanulói köteleességszegés esetén alkalmazott intézkedéseket előírják az állami érettségiről szóló rendeletek (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126 /21 és 19/23).

2.7.1. Felkészülés az Olvasás vizsgaegységre

A vizsgázó felkészülése az *Olvasás* vizsgaegységre néhány fontos alapelvre épül ennek a területnek sikeres oktatásához.. A tanulóknál ki kell alakítani az olvasási szokást, és arra kell őket ösztönözni, hogy minél többször és minél gyakrabban olvassanak el különféle típusú szövegeket. Arra is ösztönözni kell őket, hogy a szöveg tartalmára összpontosítsanak. A szöveg jelentése és üzenete éppen olyan fontos, mint a szövegben található nyelvi tartalmak. Az olvasás sikerének fontos tényezője az előrevetítési képesség fejlesztése. A szövegre pillantás (szöveg címe, alcíme, kinézete) lehetővé teszi a vizsgázók számára, hogy megértsék, miről van szó, még mielőtt elkezdenék olvasni a szöveget.

A tanítási folyamat során a vizsgázóknak általában sok lehetőségük van az olvasás gyakorlására. A vizsgázók gyakran kapnak olyan feladatot, hogy önállóan olvassanak otthon. A vizsgázóktól az elvárás az, hogy megoldják az adott gyakorlatokat, de a tanítási folyamatban előre kell tervezni azt az időt, amely során az *Olvasás* vizsgaegységre jellemző készségeket gyakorolnák. A vizsgázókat mindenekelőtt meg kell ismertetni a vizsga feladattípusaival és az ilyen típusú feladatok sikeres megoldásának eljárásaival. A vizsgázóknak különösen gyakorolniuk kell az ismeretlen szavak megértését szövegkörnyezet, szóalkotás (pl. elő- és utótag) és hasonlóak segítségével. A szöveg elrendezésének és szerkezetének ismerete (bekezdésekre bontás, koherencia és kohézió elemei, bekezdések szerkezete) is segíti az vizsgázókat a szöveg megértésében.

A többszörös választási lehetőségű feladatok sikeres megoldása érdekében a vizsgázóknak egy adott válasz kiválasztása után megfelelő érveket kell találniuk a szövegben.

Az összekötős feladatok sikeres megoldása érdekében a vizsgázóknak figyelmesen el kell olvasniuk a címszavakat (*prompts*), és keresni kulcsszavakat vagy kifejezéseket a szövegben/szövegekben, amelyek összekötik a címszavakat a szöveggel/szövegekkel.

Az *Olvásás* vizsgaegységben a sikerességhez nem szükséges megérteni minden szót és nyelvtani szerkezetet. Meg kell érteni a kulcsszavakat, és el kell különíteni a fontos információkat a kevésbé fontosaktól.

Fel kell hívni a vizsgázók figyelmét a helyes időbeosztására az egyes feladatok megoldásánál. Semmikép sem lenne szabad előfordulnia annak, hogy a vizsgázóknak ne legyen elég idejük az összes feladat megoldására, mert túl sok időt töltöttek egyetlen feladat megoldásával.

Hogyan lehet sikeres az olvasási feladatok megoldásában?

Tanács a vizsgázóknak:

- figyelmesen elolvasni mindegyik feladathoz tartozó utasítást
- figyelmesen elolvasni a szöveget/szövegeket és a kérdéseket az adott feladatban
- megfelelő stratégiát alkalmazni egy adott típusú feladathoz
- megoldani azokat a feladatokat, amelyeket az első olvasás során nem oldottak meg
- figyelmesen megjelölni a válaszokat a válaszadó lapon.

2.7.2. Felkészülés az Írás vizsgaegységre

A vizsgázók felkészítése az *Írás* vizsgaegységre több, az adott terület sikeres oktatásához fontos alapelvre épül. A vizsgázóknak ki kell alakítaniuk az írás szokását, azaz minél többször és gyakrabban gyakorolják a különböző típusú szövegek írását. Minden feladat után fontos visszajelzést adni a vizsgázóknak a munkájuk sikerességéről, és így elvégezni a tanulást segítő értékelést. Tekintettel arra, hogy a visszajelzés nagyon megterhelő és időigényes feladat, mindenképpen mérlegelni kell a rendkívül hatékonynak bizonyult vizsgázók egymás közötti visszajelzésének (értékelés mint tanulás) lehetőségét.

A vizsgázóknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a feladat elolvasására és elemzésére. A feladat egy részének nem teljesítése jelentősen csökkentheti a vizsgázó sikerességét az *Írás* vizsgaegységben.

Az *Írás* vizsgán való sikerességhez hozzátartozik a szövegtípusok konvencióinak ismerete is, pl. különböző típusú esszék, levelek, beszámolók és hasonlóak. A vizsgázók megismerkedhetnek a szövegtípusok alapvető jellemzőivel példák (modellek) leírásával és elemzésével.

Nagyon sok vizsgázónak szüksége van segítségre írott szövegének megtervezésében, mert gyakran nincsenek meggyőződve a tervezés célszerűségéről. A vizsgázókat tájékoztatni kell a tervezés és a feladat sikeres teljesítése közötti összefüggésről. Néhány példa elemzése nagyon sikeresen tisztázza ezt az összefüggést.

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy az írott szöveg végleges változatának benyújtása előtt szükség van az ellenőrzésre és az esetleges javításokra. A párban végzett munka és az írott szöveg kölcsönös kommentálása (az értékelés, mint tanulás) a gyakorlás során nagyon hatékony módszernek bizonyult. Célszerű korlátozni a vizsgázók feladatmegoldási idejét. A helyes időbeosztás az *Írás* vizsgaegység sikerének egyik kulctényezője.

Hogyan lehet sikeres az írás feladatban?

A vizsgázóknak tanácsoljuk:

- a feladat teljesítéséhez tartozó utasítást figyelmesen elolvasni
- az elgondolkodást az adott üzeneten és kérdéseken
- a gondolatok rendezését és vázlat írását címszavakban
- a feladat teljes szövegének leírását
- a szöveg olvasását és ellenőrzését, hogy a feladat teljes mértékben teljesített-e
- a szöveg újraolvasását és a többi kritérium teljesülésének ellenőrzését a pontozási skála szerint.

A vizsga előtt

1. Tanulmányozza a pontozási skálát.

- A 10. táblázatban levő skála azt mutatja, hogyan történik az értékelés az esszében.
- A skálának kettő kritériuma van: *Feladat teljesítése* és *Nyelv*.

2. Tanulmányozza a feladatot próbavizsgán és a lefolytatott vizsgákon.

Az próbavizsgát és a lefolytatott állami érettségi vizsgákat Angol nyelvből megtalálja a Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) hálózati oldalán.

A. Az utasításokban le van írva: ***Read this message from... Write a reply. Answer all the questions.***

Ellenőrizze, hogy minden kérdésre válaszolt-e. Ha csak két kérdésre válaszolt, az írott szöveg nem kaphat többet, mint hét (7) pontot. Ha csak egy kérdésre válaszolt, az írott szöveg nem kaphat többet, mint négy (4) pontot.

B. A pontozási skála teljes, azaz világos válaszokat kér.

Ha a válaszok nem teljesek, pontokat fog veszíteni, például ha a kérdés a következő: *Where will you go on Saturday?*, a világos válasz: *I will go to the cinema with some friends*, nem világos: *I will go out with some friends*.

Ha a kérdés két részt tartalmaz: *What's your favourite time of year and why?*, a világos válasz: *I like summer best because of the long holiday*, nem világos: *My favourite time of year is summer. It's great*.

A válaszoknak nyelvtanilag is helyesnek kell lenniük, hogy könnyen érthetőek és pontosak legyenek, például ha a kérdés: *What will you do on Saturday?*, a világos válasz: *I will go shopping on Saturday*, nem világos: *I go shopping on Saturday*, mert nem válaszol a feltett kérdésre.

C. Az utasításokban le van írva: ***Write 80-100 words.***

Ne írjon kevesebb szót, mert elveszíti a pontokat. **Ne írjon** több szót, mert megkockáztatja, hogy olyan szöveget ír, amely nem kapcsolódik a feladathoz, vagy megismétli a már elmondottakat, és pontokat veszít. Az ismétlések közé tartozik a mondatok átmásolása a feladat szövegéből vagy az *Olvasás* vizsgaegységből vagy a személynevek felsorolása (*I was in Spain and went to some cities, like Barcelona, Madrid, Cordoba, Sevilla!*). A nyitó és záró köszöntő szavak nem számítanak.

3. Tanulmányozza át a példaüzeneteket és a megjegyzéseket.

A következő fejezetben bemutatott példák mutatják, hogy a pontozási skála szerint hány pontot kaptak az üzenetek minden egyes kritériumra. Olvassa el az indoklásokat.

4. Gyakoroljon.

Válasszon ki néhány üzenetet, és írja le a válaszokat. Számolja meg a szavakat, hogy legyen elképzelése arról, mit mondhat el 80-100 szóban.

Amikor elkezdődik a vizsga

5. Figyelmesen olvassa el a feladatot.

- Melyik három kérdésre kell válaszolnia?

Mielőtt elkezd írni a szöveget

6. Tervezze meg a válaszát.

- Jegyezze le, mit tud mondani az egyes kérdésekről.
- Gondolja végig, hogyan tud érthetően válaszolni mindegyik kérdésre.
- Gondolja végig, hogyan tudná kidolgozni a válaszait.
- Gondolja végig, milyen szókincs és nyelvtani szerkezetek fejezik ki a legmegfelelőbbben és legpontosabban az Ön gondolatait.

Amíg írja a szöveget

7. Vigyázzon a kézírásra.

Az olvasható kézírás segíti az értékelő munkáját, és jó benyomást kelt. Gondolja végig, mit fog leírni, majd írja le azt, de ne túl gyorsan.

Miután megírta a szöveget

8. Ellenőrizze a szókincset és a nyelvtant.

- **Ellenőrizze a szókincset.**

Vannak-e helyesírási hibái (pl. *bad* helyett *bed*, *than* helyett *then*, *good* helyett *god*)? Ellenőrizze, hogy elfelejtett-e valamely szót sem átmásolni a vázlatlapról a tisztázati lapra.

- **Ellenőrizze a nyelvtant.**

Vannak-e hibái az alany és az állítmány közötti megfogalmazásban (pl. *they... has ; it... were*)? Hozzáátette-e az -s/-es utótagot az egyes szám 3. személyű igéhez a *Present Simple* igeidőhöz? Helyesek az igeidők (képzés, használat)?

2.7.3. Példa írott szöveg értékelésére alap szinten

ÜZENET		
<p>Hello, Tom!</p> <p>Thanks for writing me.</p> <p>I would like to study Biology, because I am in love with nature, animals and plants. That's why I often spend my free time outdoors. Every day I want to explore and learn some new things and because of that I would definitely like to spend some time studying abroad. In the future, I would like to work as Biology teacher, because I love kids and I think that working with them can be really interesting.</p> <p>Bye, L.</p>		
Szavak száma: 81		
KRITÉRIUM	PONTOK SZÁMA	INDOKLÁS
Szavak száma	+	A szöveg elegendő számú szót tartalmaz.
Feladat teljesítése	(maximum 10)	Mindhárom tartalmi meghatározásra létezik világos válasz.
Nyelv	10	Nagyon jó a szerkezetek/szókincs a tartománya a feladat teljesítéséhez. A szöveg könnyen érthető. Kisebb hibák előfordulhatnak.
ÖSSZESEN	10	

ÜZENET		
<p>Hello, Tom!</p> <p>I am glad you send me a text.</p> <p>I am also finishing high school. I would like to study math because I like it a lot. I have a plan to go in Split because Split is very beautiful city and have more options for students then my hometown. When I finish college, I would like to be proffesor in high school because I like working with children. What are your plans?</p> <p>D.</p>		
Szavak száma: 72		
KRITÉRIUM	PONTOK SZÁMA	INDOKLÁS
Szavak száma	-1	A szöveg nem tartalmaz elegendő számú szót.
Feladat teljesítése	(maximum 7)	Létezik érthető válasz a két tartalmi meghatározásra.
Nyelv	6	Elegendő a szókincs/struktúrák választéka a feladat teljesítéséhez. A szöveg érthető. Van valamennyi hiba. A szöveg érthető. Van valamennyi hiba.
ÖSSZESEN	5	

2.7.4. Felkészülés a Hallgatás vizsgaegységre

A vizsgázó felkészülése az *Hallgatás* vizsgaegységre néhány fontos alapelvre épül ennek területnek a sikeres oktatásához. A vizsgázóknak az osztályban minél többször és minél gyakrabban kell gyakorolniuk a hallgatás feladatokat, Fontos, segíteni a vizsgázóknak a feladatokra való megfelelő felkészülésben, valamint tudatosítani a hangfelvételek újra hallgatásának hasznosságát.

Ugyanúgy, rendkívül fontos a vizsgázó önbizalmának kialakítása a kezdetektől fogva.

Ezt mindenekelőtt úgy lehet elérni, hogy a vizsgázókat tájékoztatják arról, hogy mi az elvárás tőlük a *Hallgatás* vizsgaegységben (Mi a követelmény?²²), valamint arról, hogy milyen feladattípusokkal vizsgálják a hallgatással történő szövegértést.²³

Figyelmeztetni kell a vizsgázókat, hogy a feladatok megoldása előtt figyelmesen olvassák el az utasításokat. Figyelmeztetni kell őket arra is, hogy az utasítások elolvasására szánt idő rendkívül fontos a feladatok sikeres megoldásához. Az utasítások alapvető információkat tartalmaznak a témáról, amelyet a résztvevők hallgatni fognak, és mit várnak el tőlük az adott feladatban.

A vizsgázókat mindenképpen emlékeztetni kell arra, hogy nem szükséges minden szót megérteni hallgatás közben. A vizsgázóknak csak azokra az információkra kell figyelniük, amelyek a megértéshez kulcsfontosságúak.

Hogyan lehet sikeres az hallgatás feladatok megoldásában?

Tanács a vizsgázóknak:

- figyelmesen olvassa el mindegyik feladatokhoz tartozó utasítást
- a második hallgatás során oldja meg azokat a feladatokat, amelyeket az első hallgatás során nem oldott meg
- a válaszokat figyelmesen jelölje meg a válaszdó lapon.

²² lásd Oktatási eredménycélok fejezetet

²³ lásd A vizsga felépítése fejezetet

3. KIEGÉSZÍTŐK

3.1. NYELVTANI SZERKEZETEK EMELT SZINTŰ VIZSGÁHOZ²⁴

1. Főnevek

- Types: common/proper nouns, concrete/abstract nouns, collective nouns
- Number: singular/plural (regular – irregular), countable/uncountable nouns
- Genitive: 's, s', phrase of, double genitive

2. Névmások

- Personal pronouns
- Reflexive and Emphatic pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Impersonal pronouns
- Interrogative pronouns
- Indefinite pronouns
- Relative pronouns

3. Melléknevek

- Types: opinion and factual adjectives
- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Adjectives used as nouns (the + adjective)
- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of equality (as/so... as)
- Comparative and superlative structures: less, least; much / a bit / far / any + comparative; comparative + and + comparative; the + comparative...
- Order of adjectives

²⁴ A szakközépiskolákból a letehesség kiegészítésként fel kell dolgozniuk a megjelölt nyelvtani szerkezeteket, hogy emelt szinten sikeresen lehessenek a vizsgát.

4. Határozószók

- Types: manner, place, time (definite, indefinite), frequency, degree
- Comparison of adverbs (regular, irregular)

5. Névelők

- Indefinite
- Definite
- Zero

6. Számok

- Cardinal
- Ordinal

7. Elöljárószók

- Time
- Place
- Movement
- Cause

8. Kötőszók

- Co-ordinating:
 - expressing addition (and)
 - expressing alternative (or)
- Subordinating:
 - expressing time (when, before, etc.)
 - expressing place (where, etc.)
 - expressing cause (because, as, etc.)
 - expressing purpose (in order that, so that, etc.)
 - expressing effect (as a result, so, etc.)
 - expressing condition (if, unless, etc.)
 - expressing concession (although, even though, etc.)
 - expressing contrast (but, yet)

9. Igék

- Classes of verbs: full (lexical) verbs, auxiliary verbs, modal verbs

Auxiliary verbs

- be, do, have (have got)

Modal verbs

- can, could, may, might, shall, will, should, would, ought to, must, have (got) to, mustn't, need, needn't (ability, permission, (polite) request, offer, obligation, permission, prohibition, necessity, lack of necessity, advice, suggestion; possibility/probability in the present/future and past)

Tense system

- Time: present, past, future
- Aspect: simple, continuous, perfect
- Voice: active, passive

Causative have/get

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Continuous
- Past Perfect Simple
- Past Perfect Continuous
- Future Forms: will/shall, be going to, Present Simple and Present Continuous for future, Future Continuous, Future Perfect Simple

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions
- Subject/Object questions
- Negative questions
- Question Tags
- Indirect questions

Phrasal verbs**Verb patterns**

- Infinitives (with and without TO)
- Gerund

Reported Speech

- Reported statements/questions/commands, requests, suggestions, etc.

10. Szintaxis

- Simple sentences
- Complex sentences:
 - 1 Relative clauses: defining, non-defining
 - 2 Adverbial clauses: time, cause, effect, purpose, concession, contrast, manner
 - 3 Conditional clauses: types 0, 1, 2, 3, Mixed conditionals
- Expressing wishes/hypothesis
- Emphatic structures: Cleft sentences, Inversion

11. Szóképzés

- prefixes, suffixes, compounds, derivatives

12. Írásjelek

- Capital letters, full stop, comma, colon, semi-colon, question mark, exclamation mark, apostrophe and quotation marks

3.2. NYELVTANI SZERKEZETEK ALAP SZÍNTŰ VIZSGÁHOZ²⁵

1. Főnevek

- Types
- Number: singular/plural (regular – irregular)
- Genitive: 's, s', phrase of

2. Névmások

- Personal pronouns
- Possessive pronouns
- Demonstrative pronouns
- Interrogative pronouns
- Relative pronouns
- Reflexive pronouns
- Indefinite pronouns

3. Melléknevek

- Possessive adjectives
- Demonstrative adjectives
- Quantitative adjectives
- Participle adjectives: -ing and -ed
- Comparison of adjectives (regular, irregular)
- Comparison of Equality (as/so... as)
- Order of adjectives

4. Határozószók

- Types: place, time (definite, indefinite), manner, frequency, degree

5. Névelők

- Indefinite
- Definite
- Zero

²⁵ A felsorolt nyelvtani szerkezetek az alapszintű Angol nyelvű vizsga minden részére vonatkoznak

6. Számok

- Cardinal
- Ordinal

7. Elöljárósók

- Time
- Place
- Movement
- Cause

8. Kötőszók

- and, yet, or, so, when, until, since, if, although, etc.

9. Igék

Auxiliary verbs

- be, do, have

Modal verbs

- can, could, may, must, have to, shall, will, should, would, need

Tense system

- Voice: active, passive

Tenses

- Present Simple
- Past Simple
- Present Continuous
- Past Continuous
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Continuous
- Future Forms: will/shall, be going to
- Present Simple and Present Continuous for future

Questions

- Yes/No questions
- Wh-questions

Phrasal verbs

Verb patterns

- Infinitives (with and without TO)
- Gerund

Reported Speech

10. Szintaxis

- Simple sentence
- Compound sentence (word order)
- Complex sentences:
 - Conditional clauses: types 1, 2
 - Relative clauses

11. Szóképzés

- prefixes, suffixes, compounds, derivatives

